

Veto

Verken de nieuwe wegen van Leuven Van de Tiensevest naar de Goudbloemstraat

Het stadsbestuur kondigde het al een tijdje aan: via een 'lusenplan' wou men een oplossing vinden voor de verkeerschaos in Leuven en trachten te komen tot een verkeersarme binnenstad. Deze beslissing begon zich op te dringen door verschillende verkeersproblemen: opstoppingen in het stadshart die de uurschema's en dus de aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer in gevaar brengen, het gevaar dat voetgangers en fietsers lopen en de schade die door uitlaatgassen wordt toegebracht aan de gezondheid, milieu en historische gebouwen. Op 1 juli werd het lusenplan in gebruik genomen.

Het was even wennen voor de inwoners en bezoekers van Leuven. Plots waren een heleboel wegen niet meer toegankelijk voor het verkeer of veranderd in een éénrichtingsstraat. Een permanente controle van politieagenten was eerst aangekondigd voor de eerste weken maar blijkt intussen ook nu in augustus nog een noodzakelijke maatregel.

Dik

Het lusenplan verdeelt de stad eengelijk in twee delen. De scheidelijn loopt langs de Vaartstraat en dan via het centrum verder door tussen de Schapenstraat en de Kapucijnenvoer. Het is dus de bedoeling dat men niet zomaar meer de stad kan doorkruisen van het ene deel naar het andere. Via een lusensysteem wordt men telkens verplicht om eerst terug te keren naar de ring om vandaaruit een ander deel van de stad binnen te rijden. Om bijvoorbeeld via de Naamsestraat (in deel 1) te rijden naar de Brusselsestraat (in deel 2) draaide men vroeger gewoon rond de Sint-Pieterskerk. Dit kan nu niet meer. Voortaan is het de bedoeling dat men via de ring naar deel 2 rijdt, en pas van daaruit opnieuw de stad binnenkomt.

Hier rijzen al duidelijk problemen op. Iedereen die de stad een beetje kent zal in plaats van de ring te nemen via allerlei kleinere wegen toch het andere deel trachten te bereiken. Hierdoor krijgen straten die vroeger relatief rustig waren nu plots meer sluisverkeer te verwerken. Dit geldt eveneens voor enkele voorbelden reeds drukke straten, zoals de Tiensestraat, die er nu nog een ekstra wagenstroom bovenop krijgen. Na één maand lusensplan komt dit voorspelling ook uit: een aantal plaatsen zijn inderdaad een stuk verkeersamer geworden (zoals de Grote Markt en de Oude Markt), maar dit ten koste van het verkeer op andere plaatsen.

Het lusensplan moest samengaan met een uitbreiding van het openbaar vervoer. De lijn zou zorgen voor extra bussen van een kleiner formaat die in

noeg; in de Bondgenotenlaan bijvoorbeeld (waar de bussen altijd al in de file terecht kwamen) is de verkeersstroom nog niet voldoende uitgedund.

Parkeerkaart

Een andere maatregel betreft het parkeren in de stad. Door milieu-actiegroepen wordt er al lang benadrukt dat enkel een afname van parkeerplaatsen het verkeer kan doen afnemen. Hier besloot het stadsbestuur een blauwe zone in te voeren in een heel aantal straten. Enkel de vaste bewoners kunnen een parkeerkaart kopen. In september zullen ook de vesten in deze blauwe zone worden

ISOL herstructureert Derde Wereld versus Vierde wereld?

Twee weken geleden reageerden de studenten uit de Isol-omgeving geschokt toen bekend werd dat de Isol-bar niet langer een bar zou zijn. Prompt organiseerde toen een kleine maar entoesiaste groep een actie aan het Home Vesalius. Maar er is meer aan de hand bij Isol, dat op problemen kan wijzen. Herstructureringen bijvoorbeeld, of de plotsse belangstelling van de Akademische Overheid in het dossier.

De Internationale Studentenorganisatie Leuven (Isol) is in 1973 opgericht als een alternatief voor het Centre International des Etudiants Etrangers. Met een 'integratie'-model dat op dit moment totale voorbijgestreefd is, wou men toen op cultureel en sociaal gebied de toenadering tussen de buitenlandse studenten van de KU Leuven te bevorderen. Tevens werd Isol een soort van informatie- en ontmoetingscentrum en algauw zou het toetreden tot de Algemene Studenten Raad (ASR), die ook Sociale Raad, Kringraad, Kultuurraad en Sportraad overkoepelde.

Hoewel de werking van Isol in de jaren die volgden vrij behoorlijk verliep — er werden succesrijke party's georganiseerd en de studenten kregen allerlei uitstapjes aangeboden — schortte er toch iets bij Isol. Het bleek moeilijk om een grote groep buitenlandse studenten te entoesiasmeren en de buitenlandse studenten stonden verder dan ooit van de Vlaamse studenten.

In 1992 blijkt uit een vrij emotio-

nele nota van de toenmalige vrijgestelde van Isol dat de organisatie vierkant draait. De nota is nooit verder dan de Executive Committee (EC) geraakt maar spreekt boekdelen. Zo wordt er meermalen, niet zonder ironie, van 'zelfhulpgroep' gesproken en wordt er geklaagd over het gebrek aan structuur waardoor er geen contact is tussen de studentengroepen en Isol, wat het echt moeilijk maakt om de organisatie draaiende te houden.

Op 30 april 1993 roept Masschelein, voorzitter Studentenaangelegenheden, een vergadering samen met mensen van Studentenvoorzittingen, Sociale Raad, Isol en andere betrokkenen om over het 'probleem Isol' te praten. Aanleiding is volgens Masschelein dat Isol steeds minder zou aansluiten bij de wijzigende groep van buitenlandse studenten (Nederlandse en Amerikaanse studenten), dat de Isol-bar teveel op de voorgrond zou staan in de werking en dat die niets met een echte werking voor buitenlandse studenten zou te maken hebben. Bovendien zou Isol

(foto Steven Van Garssen)

zich noch binnen de studentenbeweging, noch binnen de faculteitskringen integreert.

De conclusies van de vergadering zijn al bij de eerste stappen vrij verregaand. De Isol-VZW wordt als overbodig beschouwd en er dringt zich volgens de vergadering een herstructurering op, waarbij de nieuwe raad meer geïntegreerd zou moeten worden binnen Loko.

Op een moment dat de besprekingen al vrij ver gevorderd zijn, komen er plots signalen van de Akademische Overheid dat de Isol-bar zou gesloten worden. Direkte aanleiding voor het Buro Akademische Raad was de dood van "een junkie" in de bar, waardoor het imago van de KUL geschaad zou zijn en zij vervolgd zou kunnen worden wegens "onverantwoorde verwaarlozing". De sloten van het Isol-center worden in alle vroegte vervangen, zodat de buitenlandse studenten letterlijk worden buitengesloten. Op dat moment wordt er direct gereageerd door een vijftigtal studenten en niet-studenten en worden de verantwoordelijken onder druk gezet om de bar terug te openen.

Na onderhandelingen wordt er een beslissing genomen die echter nog ver af staat van de ideale situatie. Het Isol-center mocht voorlopig terug openen. Het zou dan in september voor een tijdje terug dicht moeten om te voeren, waarna het alleen nog bij activiteiten geopend zou mogen worden onder toezicht van een verantwoordelijke van Studentenvoorzittingen. Terecht merkt Crispino Ochieng, voorzitter van de EC van Isol prompt op dat daardoor de kans voor vrienden en familie van Isol-studenten gefnuikt wordt om nog gezellig samen te zijn, gezien de weinig gastvrije sfeer die in de meeste commerciële kafees in Leuven heerst ten aanzien van buitenlandse studenten.

Hoe het nu verder moet met Isol is niet erg duidelijk. Vorige week zaterdag waren er nieuwe verkiezingen gepland, maar die verkiezingen werden verlengd tot volgende zaterdag omdat de respons te klein was.

Voor de rest staan de plannen nog open. Vast staat in ieder geval dat het Buro Akademische Raad niet meer toelaat dat er niet-studenten in het

Isol-center komen. Er is wel verkreken dat vrienden van buitenlandse studenten toegelaten worden. Nochtans zijn er een aantal mensen uit de Vierde Wereld al een aantal jaar vaste klant in Isol en zal het voor hen nu een zoektocht worden naar een alternatief. In feite is het onbegrijpelijk dat de Unief de dood van een junkie, waarvan aanvankelijk niet eens iets in de pers verschenen was, aangriep om zo repressief te reageren.

Een tweede voorstel is dat er vanuit Studentenvoorzittingen een half-tijds socio-cultureel werk(st)er zou worden aangesteld die de coördinatie van de vernieuwde Isol-werking zal doen. De buitenlandse studenten zijn er niet erg happig op omdat dit wel eens het verlies van hun autonomie en openheid zou kunnen betekenen. De Isol-werking moet "niet alleen voor maar ook door en met buitenlandse studenten geschieden", zo wate Crispino Ochieng, voorzitter van de EC van Isol het samen.

Tot slot circuleren er ook voorstellen om de faculteiten nauwer te betrekken bij het beleid ten aanzien van de buitenlandse studenten. Faculteitskringen, die de normale vertegenwoordiging in Loko behelzen, zijn daar niet erg geschikt voor aangezien er veel buitenlandse studenten speciale programma's volgen of dokteren. Er dreigt dan ook wel interferentie met de werking van de Raad voor Internationale Relaties en de Erasmuswerking van Kringraad. Daarom dat deze zaak enkel maar een lange-termijn-project kan zijn. Om iets dergelijks uit te bouwen moeten er immers een hele weg van institutionele stappen ondernomen worden. Anderzijds zou een soort van "Internationale Raad" wel een aantal problemen van de buitenlandse studenten kunnen behartigen op een meer gestructureerde manier dan dat nu het geval is. Op dit moment werkt Isol met 'National Groups'. Ongetwijfeld zou een werking met fakultaire vertegenwoordiging enig soelaas kunnen brengen.

In ieder geval zal het wachten zijn op de nieuwe ploeg van de discussie te hervatten en te zien in hoeverre Isol zich kan vinden in de nieuwe plannen.

Steven Van Garssen

BINNENIN

Dit nummer is niet alleen bedoeld voor eerstekenners, maar toch. Allee, lezen! En viet, hè. Vanuit een deel van Loko, namelijk Kultuurraad, groeide het Stuc, waaruit op zijn beurt dan weer het tweejaarlijkse dansfestival Klapstuk voortspoot. Klapstuk is dit najaar al weer aan zijn zesde editie toe ..... 4 Loko is de koepel van de Leuvense kringen — en Spaans. Voor vele eerste kenners is een beetje meer uitleg misschien wel op zijn plaats. Hakke, hakke, tuut tuut! ..... 5-8 Eksklusief voor Veto een verslag van de eerste reis van de kersverse vorst door de Belgische provincies. Gensters slaan, voetballers shotten 10

(foto Karel De Weerd)

Verkeer

vervolg van pag. 1

opgenomen. Deze maatregel is duidelijk gericht tegen bezoekers en zeker ook tegen studenten die met de auto naar Leuven komen, zij kunnen geen parkeerkaart kopen.

Anderzijds is er echter sprake van de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen. Zo laat het stadsbestuur een onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheid van een nieuwe parking in de

omgeving van de Brusselsestraat. Ook op de terreinen van de Boerenbond zou een nieuwe ondergrondse parkeerplaats gebouwd worden, die ook voor auto's van bezoekers zou opgesteld worden. Wat de resultaten van die plannen zouden zijn laat zich gemakkelijk voorspellen: mensen zullen hun auto toch in de stad willen parkeren waardoor de verkeersdrukke alleen maar kan toenemen.

Het plan had als belangrijke doelstelling de toestand van voetgangers

en fietsers veiliger en aangenamer te maken. Vooral dat laatste gaat helemaal de mist in. Men heeft duidelijk eerst de toestand van het autoverkeer bestudeerd en pas in een latere fase heeft men gekeken hoe de fietsers in dit plan passen. Eerst en vooral is het voor de fietsers zelf erg onduidelijk waar zij wel en niet mogen rijden.

Dit is inmiddels blijkbaar ook doorgedrongen tot de politiek. Gedurende de maand juli hebben die enkele bijkomende merktekens en lijnen aangebracht. De toestand werd er zeker niet veiliger op. Slechts een heel klein gedeelte (de Grote Markt) is autovrij geworden en een stuk daarvan is dan nog verboden terrein voor fietsers. In de rest van de stad rijden de fietsers nog op dezelfde manier tussen het autoverkeer. Maatregelen die echt bijdragen tot de veiligheid van de fietser — zoals het aanleggen van bredere, afgesloten fietspaden, het opleggen van snelheidsbeperkingen en het verkeersvrij maken van grote stukken binnenstad — werden, voorlopig althans, niet in de planning opgenomen.

Kritiek op de nieuwe verkeerssituatie komt er dan ook langs verschillende kanten, alhoewel niet altijd om dezelfde redenen. Zo kwamen er onder andere reacties vanuit de middenstand waar er wel enige verdeeldheid lijkt te heersen. Zo is de autovrije Grote Markt voor de daar gevestigde horekazaken natuurlijk een goede zaak. Een heel aantal handelszaken hebben zich evenwel verenigd in de actiegroep 'gebroken hart'.

Zij eisen het herstel van de vroegere verkeerssituatie in afwachting van de uitwerking van een 'echt' verkeers-

plan. Dat hun eisen nogal contra-dictorisch zijn werd duidelijk in een artikel in de Morgen van 14 juli. Zij beweren wel voorstander te zijn van een autoarme binnenstad, maar eisen anderzijds meer parkeerplaatsen dichtbij de winkelstraten. Want, zo beweerde een winkelierster, "Mensen met geld hebben geen tijd, die moeten snel hun boodschappen kunnen doen. Aan mensen die wandelen hebben we niets, mensen die wandelen zijn doppers."

Agalev vindt dan weer dat dit lussenplan slechts een eerste stap kan zijn om op langere termijn gans Leuven verkeersvrij of verkeersarm te maken. Zij herhalen hun eis voor een globaal mobiliteitsplan om te onderzoeken hoe in de Leuvense regio de verschillende vormen van openbaar vervoer en langzaam verkeer — bus, trein en fiets — het best kunnen geïntegreerd worden.

Politie

De Boze Fietsers, een actiegroep binnen Genoe!f, het groene jongeren-netwerk waar onder andere Milieu-Raad, Pino, Agalevstudenten en 11.11.11-studenten zijn en die vorig jaar een negental keer actie voerden voor een leefbaar binnenstad, zijn helemaal niet tevreden met het lussenplan. "Het is verre van fietsvriendelijk en het stuk stad dat autovrij geworden is, is kleiner dan het minimum-scenario dat stad Leuven ooit voorstelde".

Zij hebben dan ook een alternatief tienpuntenplan opgesteld. In dit plan wordt uiteengezet hoe zij tot een auto-vrije binnenstad willen komen. Daarnaast eisen ze van de stad Leuven meer fietsparkeerplaatsen en veiliger fietspaden. Aan de universiteit wordt gevraagd meer fietsparkeerplaatsen bij de universitaire gebouwen te voorzien en een vervoersplan op te stellen om het personeel en de studenten aan te moedigen over te schakelen op fiets en openbaar vervoer.

Verder wordt voorgesteld de politie in Leuven voortaan per fiets de stad te laten doorkruisen en een witte fietsenplan (een alternatief fietsverhuursysteem) voor toeristen in Leuven uit te werken. De mobiliteitsproblema-

tie wordt door de boze fietsers verder open getrokken tot de leefbaarheid van de stad door aan de stad Leuven te vragen maatregelen te nemen tegen de speculatie en de verknottung in de binnenstad.

Elektoraal

Rond de veiligheid van de Leuvense verkeerssituatie wordt al jarenlang gediscussieerd. Een konstante hierin is dat de stem van de middenstand in die discussies altijd heel veel gewicht krijgt, terwijl de studenten (die elektoraal niet belangrijk zijn) niet als voldoende gesprekspartners beschouwd worden. Nochtans maken zij het belangrijkste deel van de dagelijkse fietsers — voetgangersstroom uit en zijn ze dan ook het beste geplaatst om hun noden en eisen te formuleren. Misschien is het tijd om bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen studenten te laten stemmen, daar waar zij dat zelf het belangrijkste vinden.

Karen De Pooter
Pieter Vandekerckhove

Genoe!f — een groen jongeren-netwerk waarbij MilieuRaad, Pino, Agalevstudenten, 11.11.11-studenten, Groezel en Tilt aangesloten zijn, houdt op woensdag 18 augustus een actie onder de slogan "Boudewijn OK, Monarchie Neen". Zonder ook maar iets af te doen van hun respect voor de mens Boudewijn, vinden zij dat je zomaar niet kan voorbijgaan aan het feit dat de monarchie allesbehalve te rijmen valt met de democratisering van onze maatschappij. Volgens Genoe!f heeft niemand nog het lef om een kritisch geluid te laten horen tegen deze ondemocratische instelling.

Naar aanleiding van de drieënveertigste verjaardag van de moord op kommunistisch volksvertegenwoordiger Julien Lahaut — die tijdens de eedaflegging van Boudewijn "Vive la République" riep — voeren zij actie voor een basisdemocratische samenleving. Dit gebeurt in de Tiensestraat ter hoogte van een gedenksteen voor de slachtoffers die vielen in de strijd voor het algemeen stemrecht. Vermoedelijk werd Lahaut vermoord door ultra-Leopoldisten. Genoe!f is het echter niet zozeer om de kreet "Vive la République" te doen — heel wat republieken zijn volgens hen immers allesbehalve democratisch — of om de figuur van Lahaut. Wel willen ze vorm geven aan hun streven naar een basisdemocratische samenlevingsordering — een maatschappij waarbij de beslissingen zo dicht mogelijk bij de basis worden genomen, waar iedereen die namens de basis macht uitoefent daartoe verkozen wordt en voortdurend verantwoording moet afleggen, op gepaste tijden wordt geëvalueerd en eventueel kan vervangen worden. Het moge duidelijk wezen dat een koning niet direct met een dergelijke maatschappijstructuur te rijmen valt.

Het gezichtspunt van Genoe!f kan misschien wel op meer sympathie rekenen dan men op het eerste gezicht zou zeggen. Uit een opiniepeiling die De Morgen enkele dagen geleden door Dimarso liet uitvoeren bij een representatief staal van de bevolking bleek dat bijna negentig procent momenteel een monarchie verkiesst boven een presidentieel beleid. In haar editie van afgelopen zaterdag vermeldt diezelfde krant echter ook een peiling van het Instituut voor Advies inzake Opiniepeiling, daterend van 1990. Toen was de voorkeur van de Belgen voor de monarchie, om het zachtjes uit te drukken, beduidend minder. De monarchie scoorde destijds 61,4 procent. Niet minder dan een kwart van de bevolking lijkt op drie jaar tijd dus gewonnen voor de monarchie.

Dat dergelijke verschillen eerder veroorzaakt werden door een emotionele reactie op het schielijk overlijden van de graag geziene koning Boudewijn dan door een fundamentele wijziging in politieke opvattingen, ligt voor de hand. Die emoties werden trouwens op een onthutsende manier door de media — vooral dan de televisie — versterkt. Plots bleken joernalistische principes als kritische ingesteldheid en genuanceerdheid overboord gegooid voor een ellenlange promotie van het koningshuis en het patriottisme. De overvloedig in beeld gebrachte reacties van de bevolking — tenminste toch van diegenen die in Brussel verschenen — zijn duidelijk een uiting van oprechte rouw bij het overlijden van een geliefde vorst. Een herboren vaderlandsliefde lijkt er in eerste instantie niet veel mee te maken te hebben.

Een voorwaarde van een democratische samenleving is trouwens dat men de minderheden aan het woord laat. Afwijkende geluiden werden de laatste weken echter bedroevend weinig toegelaten. De kritische noot van Genoe!f verdient dan ook gehoord te worden.

(pvd/kj)

U ZOEKT:

- een printshop met flexibele openingsuren ☺
- jonge mensen die de lay-out verzorgen van uw

- ♦ cv
- ♦ folder
- ♦ boek
- ♦ brief
- ♦ menukaart

- ♦ thesis
- ♦ tijdschrift
- ♦ brochure
- ♦ ....

WIJ ZIJN:

ALFASET

Coöperatieve Vennootschap

's Meiersstraat 5 3000 Leuven
Tel. 016/22 04 66
Fax 016/22 04 66

advertising

- snelle service
- interessante prijzen
- centrale ligging in Leuven

Kofofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Jaargang 20, nr. 1
16 augustus 1993

Ver. uitg. Karen De Pooter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter

Redactie: Karel De Weerd, Serge
Franchot, Jeroen Overstijns,
Pieter Vandekerckhove,
Steven Van Garste

Doka: Karel De Weerd

Tekeningen: Nix, Stani

Layout en vormgeving: Filip De
Keukeleere, Karen De Pooter,
Karel De Weerd, Kris Jacobs,
Hans Vandenaabeele, Joris Van
Garste, Steven Van Garste

Medewerkers:
Chris Ceustermans, Steven
Daems, Filip De Keukeleere,
Johan Vos, Raf Uten

Eindredactie: Karen De Pooter
en Steven Van Garste

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen-
ten: 350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr; over te
schrijven op rek. nr. 001-
095919-77

Agenda en Ad Valvas ten laatste
vrijdag voor verschijnen om
18.00 uur op het redaktieadres
bezorgen

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u. Volgende vergadering:
vrijdag 17 september

Sociale Raad skreent voor de derde keer de Leuvense Kamermarkt

Ratten in de kelder

Sociale Raad organiseerde in mei voor de derde opeenvolgende keer via de Leuvense studenten een kot-enquête. De bedoeling is om een zo volledig mogelijk inventaris bij elkaar te krijgen van de koten inclusief een kwalitatieve appreciatie.

Hoewel de respons dit jaar wat minder was dan vorig jaar zijn er toch een aantal opvallende tendenzen te noteren — waaronder een stabilisering van de kamerprijs — en vormt het geheel van al de kotfiches van drie jaar lang een kwasi volledig overzicht van de kamermarkt te Leuven en Heverlee. De totale kamermarkt wordt geschat op minder dan 2800 adressen en daarvan zijn er bij Sociale Raad 2200 van geïnventariseerd.

Hoewel men bij een aantal antwoorden enig voorbehoud in acht moet nemen — ze zijn soms een uiting van een of andere subjectieve (slechte) ervaring — kan men zich over het algemeen toch een vrij precies beeld vormen van elke individuele kamer zoals die beschreven staat in de kotfiches.

Over het algemeen lijken de Leuvense kotsstudenten niet echt heel gevoelig voor de kwaliteit van hun kamer. Vaak wordt er nogal gelaten geïmponeerd en sommige respondenten vroegen zich af waarom de enquête zo

brandladder en/of brandblusapparaat behoren tot de meest voorkomende klachten. Maar ook oude elektriciteitsleidingen, "instortingsgevaar" en "ratten in de keuken" worden vermeld, hoewel die er slechts zelden de oorzaak van zijn dat de respondenten naar een andere kamer op zoek gaan.

Wat wel nogal eens een reden is om naar kamer te veranderen is de beperkte vrijheid en het beperkt bezoekrecht. Zo weigert er een van de respondenten om nog op een peda te blijven, "ik laat mij niet meer opsluiten", zo luidt het. Zoals wellicht bekend hanteren sommige peda's nog altijd een zeer streng huisreglement.

Broodjes

Tot slot wordt er in de kotfiches ook naar vormen van discriminatie gevraagd: studieresultaten, geslacht en huidskleur. Van dat laatste wordt slechts in 5 van de ongeveer 900 fiches gewag van gemaakt. Ogenscheinlijk

kel, gaat volgens Jos De Winter van de huisvestingsdienst als warme broodjes van de hand.

Een andere tendens is een verwachte prijsdaling van de kamermarkt. Terwijl er sinds 1989 een echte prijsstijging te merken was die de indeks ver achter zich liet, lijkt het er nu op dat de gemiddelde kamerprijs zich aan het stabiliseren zijn. Dat heeft onder andere te maken met een vermindering van de kamermarkt doordat er door de Unief inspanningen werden gedaan om meer kamers aan te bieden. Tegelijkertijd breidde ook de prive-markt zich uit in stagneerde de studentenpopulatie in Leuven min of meer.

Jongens

Desalniettemin blijkt er bij de ondervraagde studenten toch nog een zeker ongenoegen te bestaan over de prijzen: 37 procent van de respondenten vinden de huurprijzen hoog tot erg hoog en het behoort tot een van de meest aangegeven redenen van vertrek (naast "zin om te veranderen" en "afgestudeerd").

Wat de algemene appreciatie betreft is er in vergelijking met vorig jaar wel een verbetering merkbaar. Terwijl in 1991 66 procent van de respondenten hun kamer een aanrader vond is dat nu in 1993 75 procent.

Wat de laatste jaren in ieder geval meer en meer begint op te vallen in het straatbeeld van Leuven is het aantal nieuwe "blokken" die gebouwd worden en die wonderwel altijd rond september en oktober af zijn. De woonsten lijken duidelijk gericht te zijn op een studentenpubliek en in de meeste gevallen zijn het studio's.

Bij deze nieuwe vastgoedmarkt spant de Groep Coenen ongetwijfeld de kroon. Coenen stond vroeger al bekend om zijn peperdure luksekoten en nogal twijfelachtige manier van aanpak als kotmagnaat. Hij gaat er zelf prat op koten te verhuuren louter 'om geld te verdienen' en sprak drie jaar geleden al openlijk over het oprichten van een heuse eigenaarsvakbond, een kartel dus. Toen kwam het ook al tot openlijke conflicten met zijn huurders die plots een bedrag van 8000 frank aan vaste kosten moesten betalen, of anderen die dan weer hun waarborg niet terugbetaald kregen. En ook dit jaar zorgt hij bij zijn huurders weer voor problemen.

Zijn laatste nieuwe stunt is wel het feit dat hij twee van zijn neefjes pamfletjes laat uitdelen aan het Van Dale-kollege waar zich ook de huisvestingsdienst bevindt (zie foto). Studenten die met een aantal adressen van de huisvestingsdienst naar buiten komen worden aangeklampt door de twee jongens en krijgen een pamfletje in hun handen gestopt waar duidelijk blijkt tot welke doelgroep Guy Coenen zich richt: "Keuze uit meer dan 500 moderne kamers en studio's: onze kamers, de betere klasse en onze studio's, betaalbare luxe".

Lukse is in ieder geval het juiste woord: in het pamflet staat uitgebreid welke faciliteiten er allemaal worden geboden en dat is niet min: droogkast, wasmachine, kopiemachine, cola-automaat, microgolf, kleuren-teevee, autootaanplaatsen, toegang met magneetkaart en een zonnebank (sic). 'Betaalbaar' daarentegen is natuurlijk relatief. De prijs voor de kamers varieert van 6500 frank tot 9500 per maand, flink boven de gemiddelde kamerprijs in Leuven, zeker als men naar de oppervlakte van de kamers kijkt. Als men daar dan nog eens de vaste kost van 8000 frank en de 2500 frank aan administratiekosten per jaar bijreken, kan men zonder meer stellen dat zijn kamers waanzinnig duur zijn. Voor studio's ("de betaalbare luxe") zit je dan al gauw aan 18000 frank per maand.

Volzet

Dat Guy Coenen zijn neefjes pamfletjes laat uitdelen zou echter wel eens een symptoom kunnen zijn voor het feit dat Coenen zijn "500 kamers en studio's" niet gemakkelijk volzet krijgt. De bouwplannen moeten ongeveer dateren van twee tot drie jaar

Zwart

Naar jaarlijkse gewoonte filterde Sociale Raad uit de kotfiches een lijst van de kamers die volgens de respondenten absoluut af te raden waren en waar minder dan de helft van de studenten het kontrakt een jaar verlengt met "zwarte lijst" dus van kamers met "verborgen gebreken". De antwoorden werden wel gecheckt op hun juistheid om flauwe grappen of alleenstaande klachten eruit te halen. Hieronder volgen de 14 "zwarte" adressen.

BOEKHANDELSTRAAT 3: vroeger een echt onveilig kot waar men de elektriciteit moest uitdoen als men een bad wou nemen en waar het wel eens binnenreugde. Nu is het een gemeenschapshuis met het alternatief kafee annex jeugdhuis 'Clockwork' eronder. De huurders van het huis zijn naar verluidt bezig aan een stevige opknappbeurt.

BONDGENOTENLAAN 127: goede kamers maar een kotbaas die zich overal innemend. Slechts één kamer heeft een bad en ondanks de goede afspraken met de kotgenoten ziet de kotbaas erop toe dat niemand dat bad gebruikt. Hij gaat zeer sekuur na of er zich na 22.00 u geen bezoekers meer op de kamer bevinden.

LEBRUNSTRAAT 26: 'moderne' appartementsblok met piepkleine kamers van kotmagnaat Coenen. Zowel geluidshinder als hygiëne zijn veelgehoorde klachten. Coenen schijnt het ook niet licht te nemen met het inhouden van waarborgen en extra aanrekenen van kosten.

LEOPOLD III-LAAN 57: 'Maffe kotbaas' die kamer gebruikt bij afwezigheid, het is een oud huis, het is er koud en de kamers zijn nogal gehorig. Geen douche, geen keuken, geen nooduitgang en zeker te duur voor wat het is (6800 frank).

LÉPELSTRAAT 80: Laattijdige herstellingen, onhygiënisch en ratten in

de kelder. Slecht geïsoleerd. FREDERIK LINTSSTRAAT 7: Alleen voor meisjes, met beperkt bezoekrecht en schending van privacy: de kotbaas komt luisteren aan de deur en valt binnen als hij "manneke stemmen" hoort. Men mag niets ophangen, niets verplaatsen en douche is niet altijd open. Te duur (7500 frank).

JOZEF-II-STRAAT 44-46-48: de verhuurder houdt huurwaarborgen in zonder ernstige reden. Hieldonlangs de waarborg van drie maand (24.000 frank) in. Reden: een spatje verf op de muur.

MARIA-THERESIASTRAAT 92: Iden als F. Lintsstraat 7. Inwonende kotbaas met controle op uitgaan en bezoek. Enkel douchen op woensdag. De 'kotmadam' moet bezoek binnenlaten, maar reageert vaak niet op de bel.

PARKSTRAAT 195: Grote blok met ongeveer 30 kamers. Zeer beperkt douchegebruik. Alleen als de poetsvrouw er is (2 keer een half uur per week). Een keer had de kotbaas op een zondagavond de buitendeur gesloten waardoor een aantal studenten op straat stonden. Eigenaar komt heel vaak langs en vernedert de huurders. Er mogen maximaal drie posters hangen op de kamer en in de rest van het huis zijn posters uit den boze.

TIENESTRAAT 260: Douche, keuken en toilet in midden van het huis in één kamer, zonder verluchting, schimmel op de kamer.

WINDMOLENVELDSTRAAT 1: moderne blok met flinterdunne muren en piepkleine kamers van 7m2. Eén douche voor 30 mensen.

(svg)

Als je voor Sociale Raad nog tips hebt kan je hen dat op het volgende adres bezorgen: 's meiersstraat 5.

geleden, toen er nog een duidelijk kamertekort heerste. Zoals reeds aangegeven is daar vorig jaar echter een kentering in gekomen en blijven steeds meer kamers leeg staan.

Zwaar

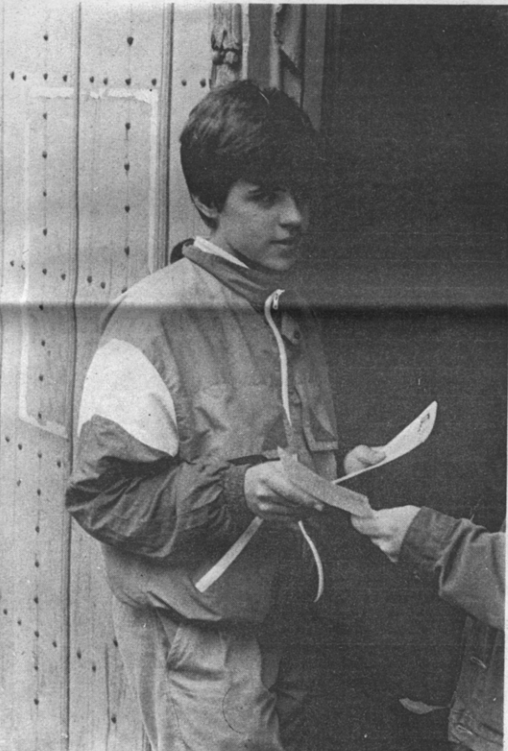
Dat de jaarlijkse kotfiches een ideaal initiatief zijn om dergelijke en andere problemen op te sporen staat buiten kijf. Nochtans heeft Sociale Raad niet de intentie om nog heel lang verder te gaan met de kotfiches. Ze zijn van oordeel dat een kwalitatieve evaluatie van de kamermarkt in feite tot de taak van de huisvestingsdienst behoort. De bedoeling van Sociale Raad was om aan te tonen dat ze zoals het nu georganiseerd wordt wel degelijk waardevol kan zijn. Hoewel de huisvestingsdienst open staat voor dergelijke initiatieven, lijkt het erop dat ze door hun specifieke bemiddelingstaak niet direct een dergelijk initiatief zouden kunnen ondersteunen. Jos Dewinter: "Er is hier binnen de dienst nog niet over gepraat, maar de algemene regel is dat wij een

onpartijdige houding aannemen. Als we met een enquête gaan beginnen dan zouden we wel eens tot compromitterende situaties kunnen komen en dat zou het oplossen van huurconflicten zwaar bemoeilijken."

"De structurele misbruiken van bepaalde verhuurders zijn bij ons doorheen de jaren ook wel bekend geworden en wij reageren daar ook tegen maar om ze effectief op te lossen voelen we ons in zekere zin machteloos. Daarvoor is de wetgeving inzake verhuur van studentenkamers veel te flauw."

Steven Van Garsse

De huisvestingsdienst heeft sinds dit jaar een handig konsultatiesysteem waar alle kamers die het modelhuurkontraat van de huisvestingsdienst volgen in de stockeerd zijn. Je hoeft maar je wensen in te tikken en de computer geeft de lijst van de beschikbare kamers. Daar kan men wel geen waardeoordeel vinden Daarvoor kan je de kotfiches van Sociale Raad konsulteren die elke werkdag van 15.00 u tot 17.00 u te bekijken zijn in de 's meiersstraat nr. 5. Daar ligt ook de 'zwarte lijst' ter inzage.

(foto Karol De Weert)

Kotmagnaten gaan wel erg ver in hun werking. Hier niet een van hen zijn neefje pamfletten uitdelen. Blijkbaar krijgt hij zijn studio's niet verhuurd...

negatief gericht was, waarom er ook niet naar positieve zaken werd gevraagd. Als er echte problemen zijn, zijn die echter ook wel terug te vinden in de kotfiches en soms zijn ze ook een uitlaatklep voor een aantal duidelijke frustraties.

Vrijheid

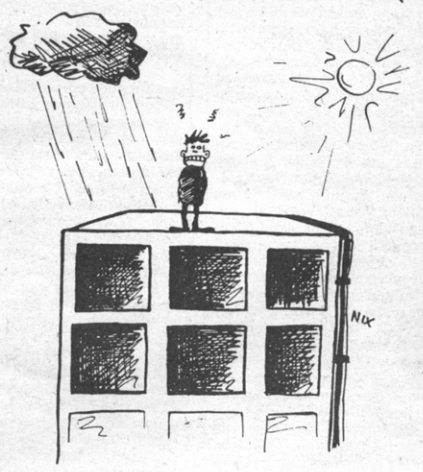
Twee klachten in verband met de eigenaar komen vrij frekwent voor: kontraktuele afspraken die niet nageleefd worden en het feit dat de eigenaar een "geldknipper" is. Zo zijn er koten waar de eigenaar ekstra doet betalen als men in het weekend wil blijven en andere staan erop dat de huurprijs van heel het jaar in één schijf betaald wordt, wat een serieuze adering kan betekenen. Sommige eigenaars respecteren ook de privacy van de huurders niet: er worden brieven geopend en "de kotbaas komt te pas en te onpas binnen".

Ook veiligheid en hygiëneproblemen worden niet zelden als probleem ervaren. Ontbreken van rookdetectie,

niet echt een probleem, maar men kan ervan uitgaan dat er wel een verdoken probleem heerst. Een studie daaromtrent zou die theorie kunnen bevestigen.

De fiches zijn natuurlijk ook ideaal om algemene tendenzen af te leiden. Een eerste opmerkelijk feit is dat het merendeel van de privehuurkontrakten voor kamers een looptijd hebben van tien maanden. Gezien de geruchten dat enkele jaren geleden een aantal kotbazen aan kartelvorming begonnen waren om de huurkontrakten systematisch op twaalf maanden te brengen, is dit een positieve evolutie. Vanuit de democratiseringsgedachte is er al langer op gewezen dat een twaalf maandenkontraat een onnodige kost veroorzaakt en op die manier duidelijk een (financiële) drempel kan vormen voor het hoger onderwijs. Deze tendens is ook bij de huisvestingsdienst zichtbaar. Het nieuwe modelkontraat dat de huisvestingsdienst in samenspraak met huurders, verhuurders en Sociale Raad opgesteld heeft (zie ander arti-

ZEER RUIME KAMER MET DOUCHE EN ZONNEBANK

Klapstuk duikt weer op in Leuven

Anja, die laatste dans

Elke twee jaar wordt de openingsmaand van het academiejaar opgeluisterd door een sfeervol kulturfestival: Klapstuk, een festival voor hedendaagse dans. Een grote schare Stuc medewerkers en vrijwilligers trekken zich dan even terug uit het dagelijkse leven en beginnen al maanden op voorhand met de voorbereiding van dit ambitieuze gebeuren, want Klapstuk behoort tot de grootste in zijn soort in Europa. Wij kijken even terug op de voorbije jaren en kijken wat deze nieuwe editie ons te bieden heeft.

Over hedendaagse dans bestaat nog al eens verwarring. Het gaat duidelijk niet om klassiek ballet, maar valt ook niet onder moderne dans of jazzdans. Het gaat om mensen die op een autentieke eigentijdse manier bezig zijn met beweging van lichamen in een ruimte. De hedendaagse dans kent veel raakvlakken met andere kunsttakken: men experimenteert met muziek, geluiden, met licht, dekors, rekvisieten en dialoog. Sommige voorstellingen dragen nog duidelijk de sporen van traditionele dansstijlen als klassiek ballet of flamenco, anderen neigen veel meer naar wat men bewegingsteater zou kunnen noemen.

Het Klapstukfestival heeft een belangrijke evolutie ondergaan in haar concept. Voor het begin moeten we terug naar 1978: vanaf dat jaar zette het Stuc zijn werkingsjaar in met een festival. Op dat festival kwamen echter alle kunsttakken aan bod. Vanaf 1983 dekte de Klapstukklading dan een heel andere vlag: vanaf dan stond dans centraal.

Subtiel

Men koos voor die festivalvormule omdat die een heel aantal belangrijke voordelen bood. Het is gemakkelijker hiervoor subsidies en sponsoring te verkrijgen, men krijgt meer aandacht van de pers, de belasting voor de medewerkers concentreert zich in een

welbepaalde periode, en er is natuurlijk ook de sfeer die zo'n festival creëert. Die eerste editie wilde vooral een overzicht bieden van de internationale moderne dansscène, met prestigieuze namen als Merce Cunningham en Anne-Teresa De Keersmaeker. Interessant is dat ook musikus John Cage participeerde aan die eerste Klapstukeditie. Twee jaar later herinnert men zich Jan Fabre en Lucinda Childs als grote blikvangers.

Stilaan komt Klapstuk meer los van die oorspronkelijke programmatie, men wil geen staalkaart meer bieden van wat er op dat moment aan dans te beleven valt. Het wordt meer een selectie van wat de organisator vindt dat er aan interessante nieuwe dingen te beleven valt. Organisator Bruno Verbergt, die in 1988 Michel Uytendaele opvolgde legde het toen zo uit: "Het is niet zo dat we een voorstelling naar Leuven halen omdat ze ergens een grote publiekstrekker was. Mooi wil ook zeggen: interessant, authentiek, subtiel."

De laatste editie, Klapstuk 91, was opnieuw een groot succes wat de opkomst van het publiek betreft. De gemiddelde zaalbezetting was 89 procent en een aantal voorstellingen waren volledig uitverkocht. Wel lijkt het publiek een beetje ouder te worden, anderzijds vinden tijdens Klapstuk toch ook veel studenten die anders weinig Stucvoorstellingen bijwonen op dat moment wel hun weg naar het Stuc. Klapstuk 91 introduceerde ook een eigen dansstudio waar choreografen uitgenodigd worden om aan een nieuwe voorstelling te werken die dan op Klapstuk in première gaat.

Dit is één aspect van de extra aandacht die men wil geven aan minder gevestigde waarden in de danswereld. Een ander is het invoeren van korte

Engagement gevraagd

Aan het Klapstukfestival gaat een lange voorbereiding vooraf en dat kunnen de organisatoren natuurlijk niet alleen. Zoals het Stuc tijdens haar werkjaar, doet Klapstuk daarom een beroep op gemotiveerde vrijwilligers. Dat moeten helemaal geen grote danskenners of cultuurfreaks zijn: een gezonde dosis interesse in het reilen en zeilen van Klapstuk is meer dan voldoende.

Waar kan men dan ook mee opgezet worden? In september staat vooral de promotiekampagne centraal. Dat betekent dat affiches en folders moeten worden verspreid,

niet alleen in Leuven maar ook in Brussel, Gent en Antwerpen. In oktober worden dan taken binnen het eigenlijke festival verdeeld. Er moeten kaartjes gescheurd worden, foyers opgehouden, dekors opgesteld en afgebroken.

Klapstuk laat zijn vrijwilligers zeker niet in de kou staan. Vaste medewerkers kunnen alle voorstellingen gratis bekijken. Men kan natuurlijk ook eens de sfeer achter zo'n festival opsnuiven. Er zal wel eens gevloekt worden tijdens vervelende karweitjes maar ex-vrijwilligers zullen bijna altijd getuigen van 'een rijke ervaring'.

Overtuigd? Carl Meusen, coördinator van de vrijwilligersgroep staat te springen om iedereen te ontvangen. Een eerste werkvergadering is gepland op woensdag 25 augustus om 19.30 uur. Dinsdag 28 september rond hetzelfde uur worden de taken voor oktober verdeeld.

Klapstuk is ook nog op zoek naar logies voor zijn dansers. Hebt u soms kamers vrij of staat uw kot leeg tijdens de maand oktober dan is een telefoontje zeer welkom. En liefst nog wel naar Ilse Scheers op het nummer 23.67.73.

(kdp)

voorstellingen, 19.15 — zo genoemd omdat ze om dat uur aanvangen. Hier komen vaak minder bekende choreografen aan bod met dansloos of choreografieën in beperkte bezetting.

Ook Klapstuk 93 zal in deze trend verdergaan. Men wil er echter de nadruk op leggen dat een hedendaagse dansvoorstelling nooit los kan gezien worden van zijn hedendaagse context en van de geschiedenis van de dans. Om deze dialoog scherp te stellen krijgen dit jaar ook twee voorstellingen traditionele dans hun plaats op de affiche. Ook komt hedendaagse kunst aan bod die niet direct verbonden is met dans. Het blijft vast en zeker een dansfestival maar er worden uitstapjes gemaakt naar de nadere omgeving van de dans.

Stiekem

De schaarse officiële informatie — het is een trend bij zo'n festivals om toch maar alles geheim te houden tot op het moment van de perskonferentie — geeft ons niet veel meer dan enkele namen. Zo zullen de Amerikaanse Meg Stuart en de Portugese Vera Mantero een nieuwe productie kregen in de Klapstukstudio en worden ook de namen van Alain Platel en Jan Fabre genoemd. 'Officieuzer' bronnen kondigden ons echter ook nog de komst van Dennis O'Connor aan.

Karen De Poeter
Op 5 oktober opent Klapstuk met een concert. Vanaf 12 oktober beginnen de dansvoorstellingen. De programmabrochure is verkrijgbaar vanaf 1 september. Voor sommige voorstellingen is het zeker aan te raden te reserveren. Dat kan op het nummer 20.81.33.

Olé

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het Cultureel Centrum Oratorienhof enkele openluchtkoncerten in de tuin van het kafee, dit jaar onder de noemer 'Ligt Rio aan de Dijle?'. Het is opvallend hoeveel Vlamingen zich intensief bezighouden met muziek uit andere culturen en dat wilde men dit jaar ook aan het publiek tonen. Bovendien staan racisme en integratie op dit moment erg in de belangstelling.

De samenwerking tussen muzikanten van verschillende landen is een schoolvoorbeeld voor een multiculturele samenleving. Vandaag vier concerten onder de noemer 'El sur y la passion Flamenca': een Latijnse ziel in een Vlaams hart. Het tweede luik, met ook vier concerten, heeft men Colera genoemd en brengt wereldmuziek uit Turkije, Zaire, de Balkan en Brazilië.

In augustus en september staan er nog drie concerten op het programma. Eerst is er Braziliaanse bossa nova en samba van de in België wonende Braziliaan Mauro Poletto en zijn begeleidingsgroep Ouro de Mina. De laatste twee concerten staan volledig in het teken van de Spaanse flamencmuziek. Eerst is er Ana Ramon, de autoriteit op het gebied van flamenco-dans in België. Als Vlaamse volgde zij dansopleidingen in Spanje en in Antwerpen leidt ze al jaren een flamenco-dansschool. Het zomerseizoen wordt afgesloten door Wannes van de Velde, Amparo Cortes en Manolo Lopez. Naast muzikant van Vlaamse volksliederen is Wannes Van de Velde ook een begaafd flamenco-gitarist — voorlopig enkel live en nog niet op schijf vastgelegd. Met zijn drieën brengen zij het programma 'Flamenco Puro'. Kwaliteit en sfeer verzekerd, nu nog de gunst van de weergoden.

(kdp)
Mauro Poletto & Ouro de Mina staan op zaterdag 21/8 op het podium. Vrijdag 27/8 is het de beurt aan Ana Ramon en groep, zondag 5/9 kunnen we Wannes Van de Velde aan het werk zien. Alle concerten gaan door in de tuin van het Oratorienhof, Mechelsestraat 111 in Leuven, kosten 100 frank en vangen aan om 20.30 uur.

Klapstuk controversieel

Een festival als Klapstuk kende van in het prille begin zijn fervente aanhangers en tegenstanders. Dans is op zich al een kunstvorm die niet door iedereen geapprecieerd wordt en hedendaagse dansvoorstellingen zijn dikwijls erg persoonlijk en roepen aldus bij het publiek uiteenlopende reacties op. Die verschillende meningen en reacties kwamen ook altijd tot uiting in de artikels die Veto doorheen de jaren aan Klapstuk wijdde.

Zo was vorig jaar niet iedereen tevreden met 'Sweet Temptations' van omstreden kunstenaar Jan Fabre. "Niet weinig toeschouwers verlieten overigens voortijdig de zaal. Voor de rest is het stuk belachelijk en vulgair, en wordt er overdreven gespot met vanalles en nog wat. Dit is geen dans maar spektakel van het mindere soort." (Veto 5, oktober 1991)

De voorstelling van Rosette De Herdt met de onmogelijke titel 'Kamer op het meer over karnijmrood in poeders van goud' leed duidelijk aan een welbekend kunstenaarsyndroom: de danseres danste voor zichzelf in plaats van voor een publiek. "Dit is gedeeltelijk te verklaren door het feit dat De Herdts' bewegingen onleesbaar blijven voor de kijker. Het hele dansstuk speelt zich af binnen de dansers. Nooit gaat De Herdt een dialoog aan met het publiek en reikt ze elementen aan waarmee de kijker de aangeboden tekens kan interpreteren." (Veto 5, oktober 1991)

Anne-Teresa De Keersmaeker was dan weer wel erg geliefd bij het Leuvense publiek. Veto schreef over Mikrokosmos: "Alle gewichtdoenerij is hier van de scène verdwenen. Vooral Fumiyo Ikeda is grappig. Ze glimlacht als een klein meisje naar het publiek dat duidelijk genoten

heeft. Er komt beweging in de zaal. Een lang applaus voor echte dans." (Veto 2, oktober 1989)

Kritiek kwam er ook soms op de programmatie in zijn geheel. Michel Uytendaele, artistiek directeur van de eerste edities werd nogal eens nagewezen om zijn ongunstige uitspraken over de samenwerking met de studentenvertegenwoordigers die hij verregaande inkompetentie verweet. Veto verwoordde die dubbelzinnige band tussen Klapstuk en het studentenpubliek als volgt: "Energizend een aparte zwg, vrij los van de studentenbeweging, en misschien nog steeds te weinig bekend en geapprecieerd door de grote studentenmassa. Anderzijds is Klapstuk wellicht de meest hoogstaande organisatie die uit de studentenbeweging na '68 is gegroeid." (Veto 1, augustus 1991)

Begrippen als 'ontoegankelijk' en 'elitair' blijven jaarlijks opduiken in discussies over Klapstuk en het Stuc in het algemeen. "Onze manier van werken is niet: kijken wat zoveel mogelijk studenten zou interesseren en dat dan programmeren. Onze invalshoek is die van de autonomie van de artistieke keuzes" aldus Bruno Verbergt. (Veto 1, augustus 1992)

Dat die keuze niet altijd eenvoudig te legitimeren is mag duidelijk zijn. De zinvolheid zou een selectiekriterium kunnen zijn: "Zinvolle kunst roept vragen op, andere antwoorden dan degene die maatschappijbevestigend zijn." Maar: "Een stuk kan ook een ontwikkeling op puur esthetisch vlak zijn. Gelukkig mag ook alles gerelativeerd worden. "Wat we hier niet allemaal zeiden betekent natuurlijk niet dat kunst niet mooi meer mag zijn, of ontspannend." (idem)

(kdp)

DIESTSESTRAAT 137, LEUVEN

RECHTSTREEKSTE IMPORT
VAN PC-SOFTWARE
UIT USA & UK

Uitgebreid assortiment
softwarepakketten in voorraad.
De nieuwste utilities, games & CD's.

SPELLEN VOOR
PC-AMIGA-GAME BOY-GAME GEAR
MEGADRIVE-MEGACD-SUPERNINTENDO
LYNX

☎ 016/29.30.50

BON VOOR EEN GRATIS ABONNEMENT OP DE
Softcitykrant

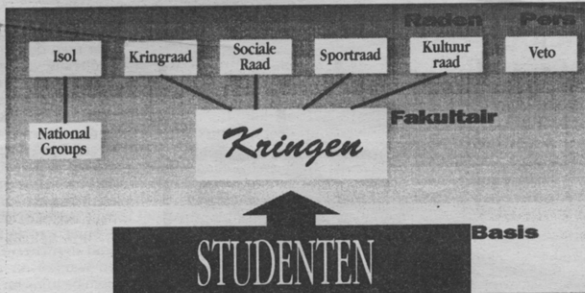
Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de laatste ontwikkelingen in de PC-software. Stuur mij gratis de Softcitykrant met de voordelige softwareprijzen.

NAAM		
ADRES		
POST		

Als je dacht dat er in Leuven naast studeren en amusement niets méér te beleven was dan je verknouken op je kot of thuis, dan heb je het mis. Een flink deel van de studenten heeft de afgelopen dertig jaar zich ook in wat anders verdiept. Er is bloed en tranen gezweet (?), maar het engagement bleef centraal staan.

De studentenbeweging is geëvolueerd, zonder twijfel, maar in Leuven is er die laatste dertig jaar wel één basisprincipe gaan domineren, iets waar je via dit medium nog ettelijke malen mee zal gekonfronteerd worden, namelijk wat in één adem de democratisering van het onderwijs wordt genoemd. Het is minder abstrakt dan men op het eerste zicht zal vermoeden: de drempels die het hoger onderwijs nog altijd ontsieren, zijn de dagdagelijkse realiteit waar het bij de Leuvense Overkoepelende Kring-

organisatie (Loko) om draait.

De geschiedenis van de (Leuvense) studentenbeweging heeft ervoor gezorgd dat heel de problematiek van het Hoger Onderwijs mooi in bevoegdheidsgebieden is onderverdeeld. Vijf werkkorrelen en vijf geledingen. Kwestie van een beetje werkbaar te blijven. Grosso modo houdt Kringraad zich met onderwijs bezig, Sociale Raad

met 'eksterne democratisering', Kultuurraad met cultuur, Sportraad met Sport. Deze vier raden werken met afgevaardigden die binnen hun eigen kring verkozen werden. Isol werkt rond het beleid ten aanzien van buitenlandse studenten, en is samengesteld uit 'national groups'. Die taakverdeling betekent niet dat er niet over de grenzen van de raden heen gediscussieerd kan worden en ook tussen de raden wordt wel eens een discussie ontlokt.

Naast deze vijf geledingen, is er een geleding waar Loko haar achterban op een joernalistische wijze mee informeert: Veto, het blad dat je nu leest. Voor Veto is er, als spreekbuis van Loko dan ook een belangrijk deel weggelegd in het terug naar de basis brengen van het reilen en zeilen van de studentenbeweging.

Over dit alles gaan de volgende vier pagina's. Lezen maar. (svg)

En Kringraad boerde verder Volgend jaar kwaliteit onderwijs prioritair

Waar democratisering van het onderwijs het stokpaardje is van Sociale Raad, houdt Kringraad zich veeleer bezig met democratisering van het onderwijs. Er zijn aan de KU Leuven nog een paar studenten die zich met de onderwijsproblematiek bezighouden. Een paar, want Kringraad werd door oud-voorzitter Luc Christiaensen ooit omschreven als "een kleine groep gedragen door een grote massa". Maar kent die grote massa Kringraad eigenlijk wel? U daar, bijvoorbeeld?

Het onderwijsdossier aan de grootste Belgische universiteit is dik, uitgebreid en ingewikkeld, en vraagt dan ook een handvol freaks die zich erin willen verliezen. Neem nu de controverse rond het al dan niet invoeren van een numerus clausus aan de fakulteit Geneeskunde. Voor men het weet, verbrandt men zijn vingers aan dit hot item dat zich uitstrekt over domeinen van politiek, orde van geneesheren en ziekenfondsen.

Ook in dit voor het numerus claususdebat vrij woelige jaar bleef de studentenbeweging zich radikaal verzetten tegen de invoering van deze maatregel. Ze hanteerde hiervoor onder meer de stelling dat de vrijheid van studiekeuze niet zomaar beperkt mag worden door konjunktuurschommelingen. "Studentenbeweging" betekent hier (onder meer) Kringraad, en niet meteen de studenten Genees-

kunde zelf. Die spraken zich in een enquête namelijk uit voor numerus clausus en tegen een vestigingswet voor artsen, kwestie van eigen hachje eerst. In zo'n geval is het Kringraad die opkomt voor alle studenten, en dus ook de toekomstige.

Dit is maar één voorbeeld van de 'hete hangijzers' — zoals ze dat daar zelf noemen — die op Kringraad worden bediscussieerd. Kringraad is in die hoedanigheid de tussenstap voor de inspraak in de hogere echelons: het beleid van de Unief. Hoewel — en dat is een van de grote frustraties van de Leuvense studentenbeweging — er nog lang geen sprake is van een volledige inspraak — teveel wordt de stem van de student genegeerd, de studenten zijn vaak in de minderheid en de twee belangrijkste beslissingsorganen, Raad van Bestuur en Buro Akademische Raad, zijn (voorlopig) onbe-

reikbaar — kan Kringraad toch op een redelijke inspraak bogen: Akademische Raad (allerhande beleidsmaterie) en Onderwijsraad (what's in a name) zijn ongetwijfeld de belangrijkste. Maar ook in het aggregatiedossier en de Raad voor Internationale Relaties laat Kringraad zijn stem horen.

Een tweede luik — naast de loutere representatie — is de democratisering van het onderwijs in de nauwe zin. Het gaat daar, meer dan bij Sociale Raad, om de rechten en belangen van de student en de algemene onderwijsproblematiek: bijvoorbeeld inzake examenreglement of de evaluatie van het docerendrag van de profen, om er enkele te noemen.

Tot slot is er door de jaren heen bij Kringraad een ekstra functie gegroeid waaraan blijkaar een zekere nood was: namelijk de koördinatie van de verschillende fakulteitskringen. Elke fakulteit heeft een of meerdere studentenkringen die aan de ene kant voor de vertegenwoordiging binnen Loko zorgen en aan de andere kant voor de organisatie van kringactiviteiten.

Tetris

Het gaat hier bij de discussies over kringmaterie niet zozeer om theoretisch-principiële zaken maar om praktische zaken, zoals bijvoorbeeld afspraken in verband met het plakken van affiches in Leuven of de fakubproblematiek. Dat zijn zaken die niet rechtstreeks met onderwijs te maken hebben en ook niet direct materie zijn voor de beleidsorganen van de KU Leuven. Jammer genoeg wordt hier wel nogal eens overvreden veel

Vademekum

Misschien hebt u het al, maar misschien ook niet en dan wordt het hoog tijd: het vademekum is een zo goed als onmisbare gids voor Leuven die iedere echte student nog vóór zijn cursus kernfysica en wijsgerige antropologie zo ergens midden oktober, van buiten heeft geleerd. Bovendien is het de enige publikatie in België die er elk jaar weer in slaagt om zijn voorpagina lelijker te maken dan die van de vorige uitgave. En wij maar hopen dat genoeg eerste-keners zich inschrijven want wij zitten

hier met flink wat van die boekjes en we willen ze kwijt. Bij spannende doch tegelijkertijd hoogst edukatieve rubrieken dachten wij bijvoorbeeld aan de lijst van veertig ongetwijfeld geheel hormoonvrije keurslagers en nadere uitleg bij het Universitaire Gele Kruis. Verder tarf de lijst van 81 meesterkappers, gaande van "Herenkapsalon Kurt" tot "Magda" in de Celestijnenlaan, alle verbeelding. We moeten u niet meer zeggen, u zou al voor voor minder u eerste kan bissen. (jo)

tijd aan besteed. In feite zou zo iets perfect op een andere manier kunnen opgelost worden en zou elke kring eerder een onderwijsverantwoordelijke naar Kringraad kunnen afvaardigen die zich daar ook specifiek mee bezig houdt. Nu is dat vaak de preses en er is al langer op gewezen dat dat geen ideale situatie is.

Vorig jaar heeft Kringraad naast de eerder vernoemde numerus claususproblematiek een tweetal andere hot items gehad, waar men weliswaar al langer mee bezig was, maar die nu plots op de politieke agenda waren komen te staan. Een eerste nogal complexe problematiek speelt zich af in de regionen van de Europese wetgeving inzake onderwijs. Kringraad organiseerde in oktober een aantal debatten rond het "Memorandum over Hoger Onderwijs in de Europese Gemeenschap", een document dat de Europese Commissie vorig jaar publiceerde.

Kringraad reageerde toen op de

eng-economische visie van de beleidsstap, op het feit dat nergens in deze tekst gesproken wordt over pakweg de democratisering van het onderwijs, de wenselijkheid om de financiële en sociokulturele drempels van het hoger onderwijs te drampelen. De EG sprak over onderwijs bijna uitsluitend in termen van het voorbereiden van een bepaalde groep voor de arbeidsmarkt, niet over het numere vormende karakter dat het hoger onderwijs zou moeten kenmerken. Door die aandachtspunten in de media te brengen, waakt Kringraad onrechtstreeks over de kwaliteit van het onderwijs.

Een andere problematiek die de studenten op een meer directe manier aanbelangt, is die van het examenreglement. Tot nu toe geldt bijvoorbeeld dat studenten pas aan examens voor hun laatste jaar mogen deelnemen na het indienen van hun eindverhandeling. Men mag dus geen examens afleggen in juli, en pas in september zijn tisis indienen. Vanuit de zorg om zoveel mogelijk studieverlenging tegen te gaan — een extra drempel voor het hoger onderwijs — heeft Kringraad altijd achter dit principe gestaan. Het Instituut voor Lichamelijke Opleiding wou hier echter een uitzondering op maken, maar Kringraad is principieel en met klem het oude standpunt blijven verdedigen.

Hachje

Zoals het er nu uitziet zal er voor het volgende jaar over numerus clausus nog een en ander gebakkeleid worden en zal ook de Europese onderwijsproblematiek niet in de onderste schuif belanden. Waar wel een vernieuwde aandacht voor is, is ongetwijfeld het nogal gevoelige dossier van de prof-evaluatie, gevoelig, zowel bij de Akademische overheid als — je zou voor minder — bij de profen. Nochtans laat de noodzaak daarvan zich wel gevoelen: zowel de pedagogische als de wetenschappelijke kwaliteiten van de profen zijn niet altijd gewaarborgd (zeker niet meer na de benoeming van een prof) en dat is natuurlijk een eerste vereiste voor de kwaliteit van het onderwijs.

Aan de andere kant wil Kringraad er ook geen braderij van maken, dat zou natuurlijk op geen enkele manier de kwaliteit van het onderwijs dienen maar een checklist naar de pedagogische kwaliteiten zou, in alle diskretie natuurlijk, op zijn minst een aantal onmiskenbare misbruiken uit de wereld kunnen helpen. En die zijn er, zij het op kleine schaal.

Raf Uten
Steven Van Garste

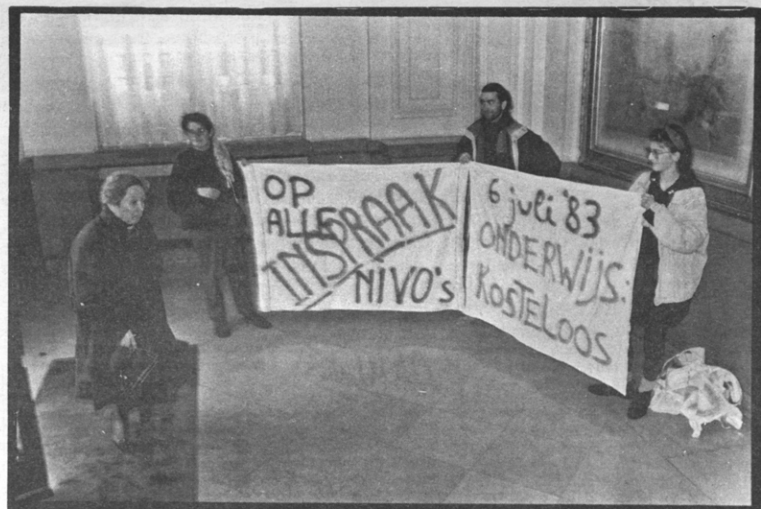

Denk nu niet dat er achter deze blitse jongeman nog mensen lopen ook

(foto Karel De Weerd)

Naar een échte studenteninspraak

(foto Karel De Weert)

Op door akties te voeren tracht Sora haar stem te laten horen. Hier in aktie in de gebouwen van de Vlaamse Raad.

Studeren aan de universiteit is niet gratis. Wanneer men de som maakt van inschrijvingsgeld, kursussen, kot, voeding, spanning en andere behoeften, constateert men dat aan een studentenjaar een serieus prijskaartje hangt. Dit is een van de redenen die een aantal jongeren tegenhouden om aan de unief te komen studeren. Naast deze financiële drempel zijn er ook nog de zogenaamde socio-kulturele drempels. In een gezin waar de ouders zelf geen hoge opleiding gevolgd hebben, wordt het als minder vanzelfsprekend beschouwd dat zoon of dochter naar de universiteit gaat. Aan deze toestanden probeert Sociale Raad (Sora) op haar manier iets te doen.

Sociale Raad is de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) die zich bezighoudt met het wegwerken van bepaalde drempels tot de universiteit. Iedereen die de capaciteiten heeft, moet de kans krijgen deze capaciteiten te ontwikkelen en aan de KU Leuven te studeren. Omdat leven in een stad over het algemeen nogal duur is voor een studentenbudget, biedt de universiteit faciliteiten aan, zij heeft een eigen sociale sector uitgebouwd. Hiertoe behoren ondermeer de huisvestingsdienst, de Alma-restaurants, en de juridische, medische en sociale diensten. De sociale sector is er vooral om een aantal elementaire zaken als voeding en huisvesting toegankelijker te maken voor alle studenten, en dan in het bijzonder voor zij die het financieel moeilijker hebben.

Omdat het uiteindelijk over studenten gaat, is het niet meer dan logisch dat studenten op een of andere manier betrokken worden bij het beleid van deze sociale sector. Konkreet sturen de studenten vertegenwoordigers naar de Raad van Bestuur van Alma en Acco en naar de Raad voor Studietoelagen (RVS). Dit laatste is zo een beetje het algemeen bestuursorgaan van de sociale sector. Deze vertegenwoordigers worden op de algemene vergaderingen van de sociale raad verkozen door de kringvertegenwoordigers, studenten die door hun kring afgevaardigd worden. Elke kring heeft recht op één stem, de grote kring (meer dan 1000 studenten) krijgen er twee.

Hoewel het recht op inspraak theoretisch dus geregeld is, is er hier in de praktijk maar weinig van te merken. De studenten zitten overal in een minderheidspositie, en al te vaak merken zij dat er met hun standpunten geen rekening wordt gehouden. Wanneer we enkel naar de stemresultaten zouden kijken, zien we dat er vorig jaar op RVS geen enkel voorstel van de academische fractie werd weggestemd, terwijl er eigenlijk maar weinig studentenvoorstellen werden aanvaard. Het is de studentenfractie echter niet in de eerste plaats om de stemresultaten te doen, wanneer er op een konstruktieve manier inhoudelijk gediscussieerd wordt, wanneer er luisterbereidheid is, is dat eigenlijk al een overwinning. Maar ook hier loopt er een ander mis. De vergaderingen beperken zich dikwijls tot louter economische kwesties, zonder dat men fundamenteel durft discussiëren over de doelstellingen van de sociale sector.

Tin

Dit was, naast het verhoogd inschrijvingsgeld, dan ook de reden voor een betoging bij het begin van vorig akademiejaar. Er werd aktie gevoerd tegen het feit dat de studenten enkel mogen meedoen met het 'pseudo-medebestuur'. Bij de beslissing over het inschrijvingsgeld, bijvoorbeeld, worden op geen enkele manier studenten betrokken. Wanneer de studentenstandpunten niet serieus genomen worden op de medebestuurorganen, moeten wij ons wel op een andere manier laten horen. Dat het imago van de universiteit hierdoor af

en toe een deuk krijgt, is niet de bedoeling. Soms is het jammer genoeg echter de enige manier om gehoord te worden.

Vorig jaar veroorzaakte Sociale Raad ook opschudding door het kraak van een universitair pand. Men ging tot deze aktie over nadat om onbegrijpelijke redenen de huurprijzen van de universitaire residenties waren omhoog gegaan. De kraak haalde de voorpagina's van de nationale pers, iets waar men binnen de unief niet ongevoelig voor is. De verhoging van de huurprijzen bleef weliswaar gehandhaafd, maar aan de andere kant zijn er door de akties toch een aantal mensen wakker geschud en kunnen we hopen dat er dit akademiejaar ook binnen de top van de universiteit serieus en fundamenteel wordt nagedacht over onze sociale sector. Positief aan de aktie was zeker dat een heleboel studenten, met de eksamens in zicht, toch nog bereid waren om aktie te voeren. Dat de studenten van vandaag allemaal tamme lammetjes zijn, is dus zeker niet waar.

Vorig jaar werd er ook aktie gevoerd tegen de onnodige verhoging van de maaltijdprijzen in de Alma-restaurants. Sociale Raad is niet a priori gekant tegen prijsverhogingen, maar

wanneer het budgetair niet nodig is, moet men de prijzen niet verhogen. De direktie van Alma en de academische overheid daarentegen bekijken Alma als een economisch bedrijf, dat de marktlogika, en dus de logika van de indexering moet volgen. In ieder geval mag Alma als vzw niet uit het oog verliezen dat ze geen winst hoeft te maken, en bovendien dat ze deel uitmaakt van de sociale sector. En die heeft als doel de drempels naar de unief weg te werken, waardoor Alma logischerwijs niet beschouwd kan worden als een louter economisch bedrijf. Om te bewijzen dat het mogelijk is om kwalitatief goede maaltijden aan te bieden tegen de democratische prijzen, hebben de kringen tijdens de aktiedagen zelf maaltijden bereid en verkocht, vóór de gebouwen van de Alma-restaurants.

In Alma is geld ook niet het enige dat belangrijk is. De restaurants fungeren tevens als ontmoetingsplaats en hebben dus een sociale functie te vervullen in het Leuvense studentenleven. Het is dus belangrijk dat Alma haar studenten-karakter blijft bewaren — wat helemaal niet wil zeggen dat er geen andere bevolkingsgroepen welkom zijn. Alma moet dus steeds een voortrekkerrol spelen, en niet de markt gaan achterna. Het is niet omdat fast-food-maaltijden nu meer 'in' zijn, dat Alma nu ook op die kar moet springen. Integendeel, er zijn genoeg morele bezwaren tegen deze MacDonalds-toestanden, dat Alma — en de studenten — maar moeten bewijzen dat het ook op een andere manier kan. Ook hier steunt zij een deel van de sociale taak van Alma.

Borg

Het derde orgaan waar Sociale Raad vertegenwoordigers naarstuurt, is de Raad van Bestuur van Acco. Acco (Akademisch Koöperatief) staat in voor een groot deel van de cursusverkoop aan de universiteit. Alhoewel Acco eigenlijk niet tot de universiteit behoort, kan men haar toch zien als een verlengstuk van de sociale sector. Kursussen blijven immers een belangrijke uitgave voor de student. Gezien er geen officiële band is tussen Acco en de universiteit, staat Acco financieel alleen, en volgt het meer de marktprincipes. Dit wil echter niet zeggen dat Acco kommersiëler moet gaan denken. Het koöperatief werd immers opgericht met de bedoeling kursussen aan te bieden tegen democratische prijzen. Wanneer Acco als een deel van de sociale sector wil beschouwd worden, zal ze haar sociale doelstellingen moeten laten primieren boven de economische. Een van die sociale doelstellingen is het solidariteitsprincipe. Dit houdt in dat de bladprijzen van een cursus, gedoceerd aan

een kleine richting, evenveel betaald als de cursusbladprijzen bij een grote fakulteit, waar dit zuiver economisch gezien niet zo is.

Al te vaak echter wordt de taak van Sociale Raad enkel gezien als het sturen van studenten naar de medebestuurorganen, en het zorgen voor zo laag mogelijke prijzen. Alhoewel de financiële drempel zeker bestaat — en moet worden bestreden — zijn er nog andere redenen waarom bepaalde jongeren niet aan de universiteit komen studeren. Een voorbeeld hiervan is de socio-kulturele drempel. De invloed van socio-kulturele oorzaken is veel moeilijker na te gaan, en de drempel wegwerken is ook niet eenvoudig. Toch ligt ook hier een deel van de taak van Sociale Raad, en binnen de Raad is het besef gegroeid dat dit deel vaak onderschat werd. En wie weet zijn er niet nog andere, verborgen drempels.

Minima

Een demokratisering van het onderwijs kan niet zonder een democratische maatschappij. Daarom moeten de discussies die binnen Sociale Raad en de sociale sector gevoerd worden, gekaderd worden in een bredere maatschappelijke discussie. Het zou getuigen van een bekrompen en korte termijn-visie moest Sociale Raad enkel streven naar zo goedkoop mogelijke faciliteiten voor studenten, zeker wanneer dit ten koste gaat van andere bevolkingsgroepen, of bijvoorbeeld van het milieu in het algemeen.

Wanneer er bijvoorbeeld een afwasproduct in Alma wordt gebruikt dat veel goedkoper is, maar een enorm nadelig invloed heeft op het milieu, dan is het niet zo vanzelfsprekend dat Alma dat product moet gebruiken. Een discussie over het inschrijvingsgeld, en over een studietoelagen, zijn zinneloos wanneer men geen globale discussie heeft over inkomens in de maatschappij.

Zonder aan partij-gebonden politiek te doen, probeert Sociale Raad ook een maatschappijvisie te vormen, en bijvoorbeeld heel het medebestuur binnen deze visie te situeren. Op de vergaderingen van Sociale Raad zijn er dan ook geregeld nuttige, inhoudelijke discussies over maatschappelijke problemen, gebonden aan specifieke studentenproblemen. Binnen Sociale Raad zijn er trouwens werkgroepen actief die zich met een specifiek topic bezighouden. Zo zijn er bijvoorbeeld de werkgroepen huisvesting en Mens- en Milieuvriendelijke Maatschappij (MeMiMa). Johan Vos *Wie interesse heeft voor Sociale Raad en haar werking, kan best even binnenlopen in de 's Meiersstraat 5 — tel. 22.95.41. Je kan ook informatie krijgen bij je kringvertegenwoordiger.*

vrij snel een brief volgt van een advocatenkantoor, omdat de rechtszaak lang kan aanslepen, of omdat er gevreesd wordt dat de kosten voor de procedure te hoog zullen oplopen.

Aktie

Jos De Winter: "Laatst kwam er nog iemand binnen met een klacht over het inhouden van een deel van de waarborg. Maar het ging hier om 500 frank. Studenten moeten ook weten dat als de verhuurder geen huurkontraat van de huisvestingsdienst heeft (het zogenaamde modelkontraat) hij geen aanspraak kan maken op onze bemiddeling." Het is dus duidelijk dat studenten er wel bij varen er op te staan dat een modelhuurkontraat van de Huisvestingsdienst gebruikt wordt. "We merken ook wel dat er daar enige schot in de zaak komt: er komen hier veel verhuurders langs om een modelkontraat te vragen."

Voor Sociale Raad is het in de eerste plaats een principiële zaak: de eigenaar die de waarborg onrechtmatig achterhoudt, maakt zich in feite schuldig aan diefstal. De aktie probeert nu juist de rechtszekerheid van de student te verhogen en zijn/haar positie op de huurmarkt te versterken, zodat ook de financiële lasten verminderen. Konkreet wil ze onrechtvaardig behandelde studenten-huurders bijeen brengen om, indien nodig, kollektief een rechtsgeding aan te spannen tegen de eigenaar-verhuurder.

Steven Daems *Studenten en ouders kunnen contact opnemen met de Huisvestingsdienst, Naamsestraat 80, tel. 28.44.00 of met Sociale Raad, 's Meiersstr. 5, tel. 22.95.41.*

Sociale Raad verdedigt waarborg Laat u niet kisten

Sociale Raad is vorige week begonnen aan een campagne gericht tegen het onrechtmatig achterhouden van de waarborg. Het fenomeen bestaat al langer dan vandaag en is ook bekend bij de Huisvestingsdienst, maar een aantal gegevens wijzen er op dat het duidelijk de pan begint uit te rijzen.

Schot

In de Leuvense agglomeratie huren ongeveer 22.000 studenten een 'kot'. Zij betaalden in het akademiejaar '92-93 voor een kamer van ongeveer 14m² gemiddeld 5800 frank per maand (cijfers van de kotfiches). Dit betekent voor de meeste studenten de grootste uitgavenpost in hun budget.

Formeel wordt het huren van een kot geregeld met een jaarlijks huurkontraat met verbod van hoofdverblijfplaats. Het kotadres mag dus niet het domicilie zijn. Dit heeft voor gevolg dat deze huurregelingen buiten de huurwet van 28 februari 1991 vallen. Dit impliceert dat weer dat de kamermarkt niet meer onder de 3-6-9 regeling valt, een maatregel die bepaalt dat een kontraat altijd voor drie jaar moet afgesloten worden en daardoor een zekerheid — maar natuurlijk ook een verplichting — inhoudt voor zowel de huurder als de verhuurder. Maar ook de verplichting om de waarborg te storten op een geblokkeerde rekening is niet van toepassing. Dit biedt nachttans een belangrijk voordeel: het geld kan dan slechts afgehaald worden mits volmacht van verhuurder en huurder. De weg naar het misbruik ligt dus open.

Positief is dat er in feite maar een minderheid van studenten getroffen wordt, aangezien een groot deel van de kotbazen het modelkontraat van Studentenvoorzieningen gebruikt (70 %). Daardoor worden de studenten én de verhuurders beschermd en staat de Huisvestingsdienst in voor de bemiddeling bij conflicten. Bij doorlichting van het probleem valt op dat de verhuurders vooral twee technieken gebruiken om waarborgen achter te houden: een sterk overdreven onkostenlijst opstellen (elektriciteit, water, taksen, verzekering) of verwijzen naar schade die in werkelijkheid natuurlijk sleet betreft.

Een tweede zaak die opvalt, is dat het meestal gaat om een achtergehouden huurwaarborg van een maand of minder, maar er zijn ook gevallen bekend waar dat kan oplopen tot meer dan 20.000 frank. Eigenaars rekenen erop dat studenten en hun ouders zelden doorzetten in hun eis tot volledige terugbetaling van de waarborg: dit omdat het vaak slechts om een klein bedrag gaat, omdat er

ZAAL CORSO

DIESTSESTRAAT 253
3000 LEUVEN

TEL.: 016/22.20.90
FAX: 016/40.09.29

Meloen

Kultuurraad verkent nieuwe wegen

Scheiding met gemeenschap van goederen?

Gedurende het vorige werkingsjaar heeft Kultuurraad (Kura) getracht nieuwe beleidslijnen te trekken en haar profiel te herdefiniëren. Een identiteitskrisis als gevolg van onder andere de precare relatie met het Stuc maakte dat noodzakelijk. Het volgende academiejaar wordt voor Kultuurraad dan ook zeer belangrijk: het zal uitwijzen of er voor de verbinding Kura/Stuc plaats is binnen de studentenbeweging. Een woordje uitleg bij het ingewikkeld kluwen van de meest kulturele van de vier Loko-radelen.

De eerste sporen van een Kultuurraad zijn te vinden in het academiejaar 1967-1968. Men voelde immers de nood aan om aan de studenten een meer gestructureerd cultuurprogramma aan te bieden. Enkele jaren later, Kura was ondertussen onder de vleugels gekomen van de voorloper van Loko, kreeg de raad het statuut van vzw toegewezen. Dat had tot gevolg dat er naast een Algemene Vergadering (AV) ook een Raad van Beheer moest geïnstalleerd worden.

Delhaize

Omdat er heel wat praktische problemen waren in verband met bijvoorbeeld de technische infrastructuur, werd er uitgekeken naar een vaste lokatie. In 1977 stemde de academische overheid in met de verhuus naar het sinds de splitsing van de universiteit vrijgekomen, gebouw in de Van Evenstraat. In oktober 1977 opende het "Studentencentrum" de deuren. Er werd wat betreft het kulturele aanbod aan de beruchte "su-

permarktpolitiek" gedaan: kantsloos hand in hand met experimentele dramaturgie, bij wijze van spreken.

Daar zo een brede werking nogal veel weg had van een bonte kermis zonder duidelijke lijn, werd in 1981 beslist om een selectie te maken uit alle kulturele expressievormen. Dans, teater, film en video werden als vier door het Stuc uit te diepen categorieën gekozen, hoewel er tot 5 jaar geleden wel nog rock-concerten werden georganiseerd in het Stuc. In de volgende jaren groeide er een zelfstandiger beleid door een groep van programmators.

Kernenergie

De vier categorieën vormen ook steeds de programmatie van het Stuc, al wordt meer en meer de vraag gesteld naar een bredere invulling van bijvoorbeeld het begrip teater. Die duidelijker afgelijnde werking heeft zijn vruchten afgeworpen. Kura/Stuc heeft artiesten als Wim Vandekeybus, Anne Teresa de Keersmaecker en te-

atergezelschap Stan (mee) de eerste stappen laten zetten en ze bij het grote publiek gebracht.

Dit alles heeft anno 1993 een ingewikkelde structuur van Kura/Stuc tot gevolg. Het allesoverkoepelende orgaan is de Kura, gevormd door de cultuurvertegenwoordigers van alle Leuvense kringen. Die komen op regelmatige basis samen in een Algemene Vergadering. Een aantal kerndelen van de AV vormen het bureau van de raad dat, net als bij de andere radelen trouwens het geval is, zaken uitziept en praktisch werk verricht. Maar dan wordt het een stuk ingewikkelder.

Jommekeskapsel

Deze tweeledige structuur krijgt immers nog een tweede functie binnen het Stuc. De Algemene Vergadering van Kura is tegelijkertijd de AV van het Stuc, het bureau vormt de meerderheidsparticipatie van studenten binnen de Raad van Beheer van het Stuc. Verder is die Raad van Beheer samengesteld uit enkele mensen van het academisch personeel, de economische wereld (konkreet een eekschiet) en kultureelspecialisten. Deze raad geeft het dagelijkse bestuur dan in handen van de directie van het Stuc. Dat zijn de programmator dans en teater, de programmator film en video en de financieel verantwoordelijke. Aangezien de vzw Stuc ingekapseld zit binnen de structuur van Kura hebben ze van de voorzitter van de AV van Kura ook de voorzitter van de

Stuc-Raad van Beheer gemaakt. U kunt nog volgen.

De identiteitskrisis die Kura doormaakt heeft te maken met de plots doorstroming van nieuwe mensen binnen de AV die enerzijds gekonfronteerd werden met een ingedommele organisatie en anderzijds hun eigen ideeën hadden over hoe de werking van de raad er zou moeten uitzien. Maar wat de herprofilering vooral nodig maakte, was de verregaande professionalisering van het Stuc, dat zich meer en meer opwerpt als een van de leidende kunstencentra van België.

De konsolidering van het soort teater en film dat in het Stuc de laatste vijftien jaar gebracht werd, maakt dat de kunstencentra die deze kunstenaars gesteund hebben ook meer aanvaard beginnen te worden. Het nieuwe dekreet op de kunstencentra zal dan ook een gevoelig grotere subsidie voor het Stuc voorzien waardoor de werking verder zal kunnen uitgebreid worden en de financiële problemen binnen afdienbare tijd zouden moeten kunnen worden opgelost. Een verregaande verzelfstandiging van het Stuc brengt de AV en dus de studenten inbreng echter op de achtergrond.

Slijpe

Kura slaagt er dan wel elk jaar meer en meer in om een kultureel aanbod van hoog nivo aan de studenten aan te bieden maar ziet de eigen inbreng tegelijkertijd en noodgedwongen geminimaliseerd worden. De vraag of er sowieso nog een taak voor Kultuurraad overblijft, is een vraag die meer en meer gesteld wordt. Een al lang lopend dossier, namelijk de eventuele verhuizing van het Stuc naar het Arenberginstituut in de Naamsestraat wegens krappe behuizing, kan overigens een volgende stap naar verdere verzelfstandiging zijn.

Het vorige werkingsjaar was dan ook een jaar van discussie over een nieuw gezicht met een al bij al toch te beperkte kring. Dat laatste lag aan de desinteresse van de meeste vertegenwoordigers van de kringen, die al vroeg in het academiejaar afhaakten. Vooral de afwezigheid van de grotere presidia die meestal toch een groot kultureel aanbod hebben voor hun studenten, sprong in het oog. Toch is die lage opkomst niet helemaal onbegrijpelijk. De AV's vragen heel wat voorkennis die niet snel te verwerven is. Bovendien hebben de verantwoordelijken van de kringen het vaak te druk met kringwerking om daarna nog eens tijd vrij te maken voor Kura.

Plastiek

De beperkte kring van medewerkers met de nodige dossierkennis is voor Kura naast de verhouding met het Stuc dan ook één van de belangrijke problemen voor de volgende jaren. Een eerste concrete stap naar een nieuwe plaats nádst de werking van het Stuc was de draad van de traditie van AV-projecten terug op te nemen: grote manifestaties rond hedendaagse kunst die een aantal hiaten in de Stuc-werking een keer per jaar moeten opvullen.

Vorig jaar was dat Ithaka, een wandeltocht door Leuven waarbij zo'n twintig professionele kunstenaars en

nog veel meer studenten, plastische kunst tentoonde. Enkele duizenden bezoekers en heel wat positieve kritische reacties bewezen dat dit soort manifestaties zin hebben. De vraag is echter of de schouders van Kura dit jaar breed genoeg zullen zijn om de organisatie te dragen.

Het volgende academiejaar start Kultuurraad dus op wankelende benen. Achter de schermen woedt een hevige discussie over een structurele scheiding tussen Kura en het Stuc niet noodzakelijk is. Dat zou betekenen dat de 33 procent van het geld dat Loko van de Raad van Studentenvoorzittingen krijgt (op een totaal van ongeveer 10 miljoen) om zijn werking uit te bouwen als inkomstenbron voor het Stuc wegvalt. Maar ruw lijkt de directie van het Stuc daar niet om te zijn.

Papegaai

In ieder geval heeft ze zich nog nooit formeel uitgesproken over een behoud van een structurele band Kura/Stuc. En dat is vanuit het standpunt van het Stuc gezien niet helemaal onbegrijpelijk. Voor hen is autonomie bij een verdere uitbouw van het Stuc niet ongemakkelijk. Of het lokaal zou zijn tegenover de studentenbeweging is een andere vraag. Een tussenoplossing zou het principe van scheiding met bevoorrecht partnership kunnen zijn.

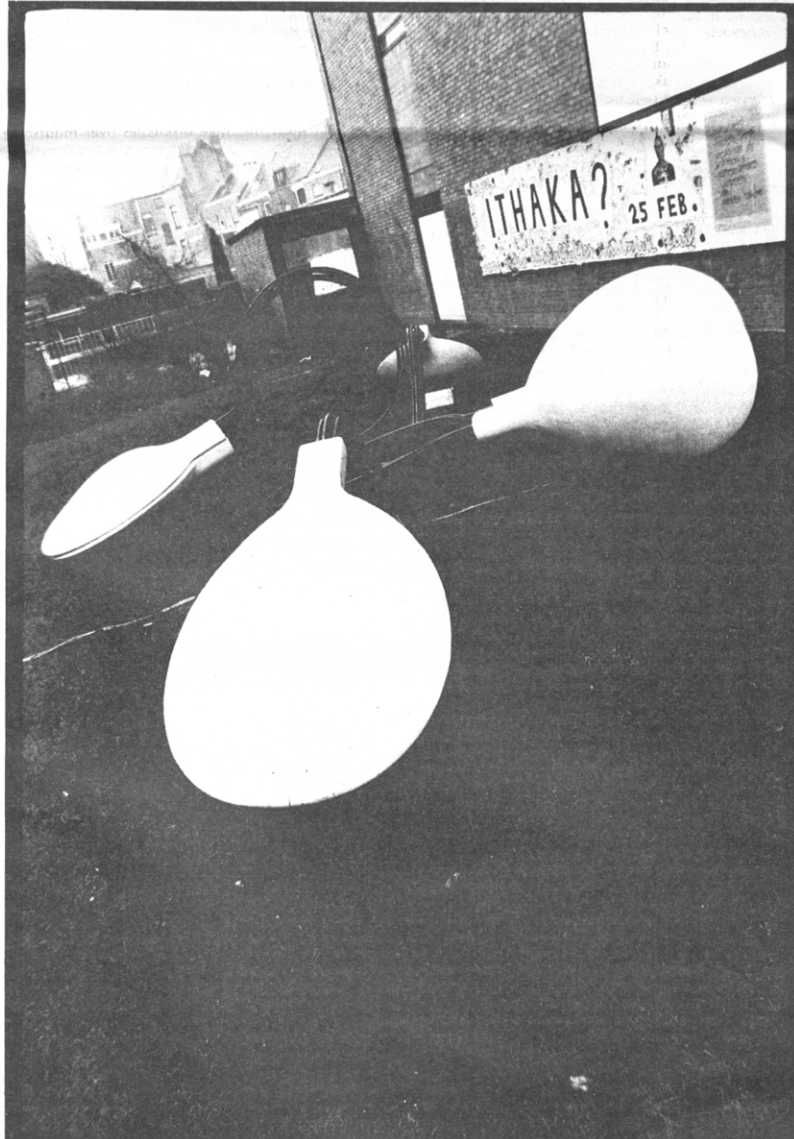
Een ander probleem dat zich vorig jaar stelde, is nu opgelost. Het bleek voor Kura moeilijker een degelijke werking uit te bouwen zonder iemand te hebben die zich kontinu met de praktische organisatie bezighield. Die is er nu wel onder de vorm van een cultuurraadcoördinatrice (Kurako7), vergelijkbaar met de vrijgestelden van de andere radelen. Het organiseren van een volgende AV-project wordt er een stuk gemakkelijker door. Een nieuwe voorzitter is echter nog niet aan de horizon verschenen.

Ook de plaats van Kura/Stuc onder de huidige vorm binnen Loko wordt door sommigen in vraag gesteld. Naast het steeds weerkerende verwijt dat het Stuc kunst brengt die elitair is en dus niet genoeg de student aanspreekt (een klacht die zo oud is als het Stuc) wordt de vraag gesteld in welke mate het Stuc nog bijdraagt tot de algemene beginselverklaring van Loko. Algemeener, met welke vorm van cultuur men de grootste bijdrage levert aan de democratisering.

Voorstanders van het Stuc-beleid stellen dat het Stuc wel degelijk democratisert, doordat het studenten in contact brengt met dingen waar ze anders nooit de kans toe zouden krijgen. Maar anderzijds wordt er door diezelfde mensen ook wel geopperd dat kunst op zichzelf moet kunnen bestaan en niet noodzakelijk een relevante rol moet spelen in maatschappelijke evoluties. Aangezien dit niet meer de jaren zestig zijn, is het woord klassenstrijd verder uit het jargon verdwenen.

Kultuurraad zal zich dit jaar dus moeten bewijzen. Men zou kunnen zeggen dat het goed gaat met het Stuc en dus ook met Kura. Maar evenzeer kan men de tegengestelde afleiding maken. Het wordt een cruciaal jaar voor de werking van de volgende jaren waarbij een evenwicht zal moeten gevonden worden tussen professionalisering en een nuttige plaats binnen Loko.

Jeroen Overstijns

(foto Rob Stevens)

Je bent jong en je geeft om iets

OIKONDE LEUVEN

zoekt nog **INWONENDE VRIJWILLIGERS**

inl.: 016/22.96.13

Men kan zich gedurende 1 jaar engageren om als inwonend vrijwilliger in één van de gemeenschapshuizen mee te leven. Een kleine vergoeding wordt voorzien.

advertentie

Sportraad dacht na en kwam tot de konklusie **Het lichaam wil ook wat**

Studeren aan de universiteit biedt op de eerste plaats voer voor onze grijze hersencellen. Alhoewel het overbekend is dat 'een gezonde geest in een gezond lichaam' ons aller streefdoel moet zijn wordt dat lichaam nogal eens verwaarloosd. Hieraan trachten sommigen iets te verhelpen. Vooreerst is er het Sportkomitee van het Instituut voor Lichamelijke Opleiding dat een uitgebreide reeks sporttakken aanbiedt op het sportkot. Daarnaast zorgen ook de studenten zelf — verenigd in Sportraad — voor de noodzakelijke aanvulling.

Sportraad is een instelling die in tegenstelling tot haar zustersraden weinig theoretisch werk verricht, maar de studenten in de eerste plaats op een speelse manier tot lichamelijke inspanningen wil verleiden. Wel worden natuurlijk de belangen van de Leuvense student verdedigd op het gebied van sportinfrastructuur aan democratische prijzen. Alhoewel niet altijd alles van een leien dakje verliep kan Sportraad zeker terugblikken op een geslaagd jaar.

Aanpak

De eerste aktiviteit van Sportraad was naar jaarlijkse gewoonte de Sporthappening, die zeker meer aandacht verdient bij de studenten. De bedoeling is al de sporten die aan het Universitair Sportcentrum gevolgd kunnen worden bekend te maken. De samenstelling en organisatie van dit sportaanbod gaat niet uit van Sportraad, maar van het bovenvernoemde Sportkomitee. Sportraad verleent hieraan echter zijn medewerking, omdat het de studenten de kans geeft aan zeer democratische prijzen te sporten.

Wie in het ILO een sportkaart koopt kan het hele jaar onder begeleiding voetballen, jazz dansen, judo beoefenen of wat dan ook. Slechts voor enkele aparte cursussen moet nog een ekstra inschrijvingsgeld betaald worden. Vorig jaar kostte de sportkaart 500 frank maar of dat ook dit jaar zo zou blijven, daarover kan men ons nog geen uitsluitsel geven.

De 24-urenloop was zoals altijd de grootste publiekslokker. De sfeer van dit 24-uren durend sportevenement blijft nog altijd uniek, vooral tijdens de nachtelijke uren natuurlijk. De vorige jaren was er nogal wat te doen geweest rond de 'onsportieve' praktijken van VTK. Die lieten op een bepaald moment enkel hun snelste lopers een rondje lopen — de leijers werden bijgevolg veelal geweigerd — om toch maar de strijd tegen Apollon te winnen. Dit jaar leek dit probleem gelukkig van de baan en verliep alles in een gemoedelijke sfeer.

De studentenmaraton was vorig jaar al aan zijn 25ste editie toe. Die maraton heeft dan ook al een hele evolutie doorlopen. In 1987 barstte hij bijna uit zijn voegen toen het aantal deelnemers tot 2400 opliep. Het jaar

De kwistaks, bijna even populair als Sportraad zelf

(foto Dieter Telemans)

daarop koos men dan voor een andere formule door het deelnemerskorps te beperken tot studenten, oudstudenten en personeelsleden van de KU Leuven. Dat leidde een neerwaartse trend in, zodat er in 1991 slechts 880 deelnemers aan de start verschenen. Vorig jaar besloot men dan de maraton opnieuw voor iedereen open te stellen. Van enige invloed op het deelnemersaantal was er echter nog geen sprake, de deelnemerslijst telde 809 lopers. Dit jaar kan het dus alle kanten uit en veel zal waarschijnlijk afhangen van de aanpak en promotie van sportraad.

De Gasthuisberg trophy is één van de jongere klassiekers van Sportraad die duidelijk in de lift zit. Vorig jaar namen 195 groepjes deel tegenover

150 het jaar daarvoor. Ook dit evenement onderging heel wat veranderingen. Van een gewone loopwedstrijd evolueerde het de laatste drie jaar tot een creatief spektakel. Het 'beklimmen' van de Gasthuisberg — gewoon met de fiets al — een hele onderneming zoals studenten geneeskunde dagelijks aan den lijve ondervinden — wordt nu een weg vol ongewone hindernissen.

Tenslotte

Sport Zonder Grenzen gebaseerd op het bekende televisie-evenement 'Spel zonder grenzen' wordt dit jaar zeker een uitdaging voor Sportraad. Vorig jaar moest men namelijk een heel aantal kandidaat-deelnemers weige-

ren en men beloofde toen hieraan te verhelpen zodat dit jaar zo'n 50 groepen zouden moeten kunnen deelnemen. Op veel toeschouwers kunnen deze laatste evenementen niet rekenen, maar het zijn dan ook meer gebeurtenissen waaraan men moet deelnemen. Anders is dat voor de laatste twee Sportraad-organisaties. Het werkjaar wordt traditioneel afgesloten met meer traditionele bekerscompetities: De Interfakultaire Bekercompetitie en tenslotte het internationale LISST-toernooi. De deelnemers zijn hier iets serieuzer met sport bezig, maar — gelukkig maar — blijft Sportraad ook hier de sportiviteit en het plezier hoog in het vaandel dragen.

Karen De Pooter

De twintigste jaargang van wat, zei u? **Studentenblad** **bevattelijk verklaard te L.**

Een zootje langharige perswezens. Het nimmer aflatend persorgaan van de Leuvense studentenbeweging. Een kudde pseudo-intellektuelen met hopen pretentie. De laatste verdedigers van de demokratisering van het onderwijs. Een van de enige onafhankelijke studentenbladen van Europa. Marxisten en kultuurelitaristen. What's in a name. Veto heeft er veel.

Veto lijkt in dit tijdsgewricht dat eerder gekenmerkt wordt door cynisch ongelof in de grote ommekeer dan kollektieve veranderingsdrang een iet of wat pamphletaire naam, zelfs voor een geëngageerd studentenblad dat zich tot taak stelt de demokratisering van het universitair onderwijs veilig te stellen. De titel is echter in de twintigste jaargang dat Veto onder die naam bestaat een begrip geworden dat zich heeft losgemaakt van de oorspronkelijke inhoud. Die geleidelijke betekenisverschuiving zegt ook iets over de transformatie die het blad heeft meegemaakt. Van vijand van kerk, staet en kapitaal tot ... ja tot wat eigenlijk?

De taak om een journalistieke bijdrage te leveren aan die gehele demokratisering volbrengt Veto vooral door de activiteiten van Loko op de voet te volgen. Voor Sociale Raad en Kringraad betekent dit onder andere het verslaan van verschillende aktes en het kritisch doorlichten van allerlei beslissingen en beleidslijnen van de academische overheid. De grote Sportraadklassiekers worden ter goeder trouw verslagen. Kultuurraad mag rekenen op kritische bijdragen over de programmatie van het Stuc. De Leuvense aktualiteit en het belichten van de andere kanten van de universiteit vormen andere belangrijke aandachtspunten voor Veto.

Het gevolg daarvan is: bijwijken niet te overzien. Elke week liggen er vanaf maandagavond op zo'n vijftig plaatsen in totaal een negenduizend Veto's te wachten op het lezerspubliek. Met dat publiek evolueerde het blad van een politiek sterk links uitgesproken aktieplatform naar een breder maatschappelijk forum. Eer dat bladje in de verdeelbakken ligt, is er al veel gebeurd.

Een oud-Etruskisch principe zegt dat bij het begin beginnen wel niet

bijster origineel is, maar des te duidelijker. Voor Veto is dat de vrijdagmiddag. Een uitgelaten bende entoesiastelingen schaaft zich rond een tafel. En dan maar goed je best doen om dat geheel op een redaktievergadering te laten lijken. De artikelen worden verdeeld onder de aanwezigen. Wie er niet is wordt met het overschot van het journalistieke werk opgezadeld want bij Veto staat zoiets als kollegialiteit nog steeds hoog aangeschreven. De rest van het weekend gebeurt de eindredaktie van de Veto die de maandag daarop verschijnt, een werk waar we straks op terug komen.

Kritisch

Gedurende de week wordt er aan nieuwsgaring gedaan, interviews afgenomen, vergaderingen verslagen, voorstellingen en perskonferenties bijgewoond. Maar vooral wordt er kwasi-intelligente praot verkocht (hoe spelt men bij Veto 'kwasi', is goed voor een discussie van twee uur en een half) in duistere uitgaansbuurten en ongezellige studentenrestaurants. Vrijdagnamiddag worden de al geschreven artikelen aan een kritische analyse onderworpen door weer die grote schare medewerkers. Dit kollektieve leesproces wordt, u had hem al, dus gevolgd door het overlopen van de te verdelen artikelen voor de Veto daarop.

Maar het weekend is zonder twijfel het hoogtepunt van de week, het summum van genot, de ultieme toegang tot levenservaring, de springplank tot een blitzkariëre, want dan is het eindredigeren gebazen. Elke week weer slepen twee wakker knapen de titel van eindredakteur in de wacht. Gewapend met een friteuze met verse olie alsmede ook zeventien kilogram

inlandse piepers en een kritische blik lezen deze individuen alle artikelen na en halen er alle goede grappen uit. Ondanks een etisch onverantwoord levenswijze van het hele redaktiegebied blijven de redakteurs door deze veelheidsklep dus gespaard van al te beschamende ontboezemingen.

Na bezigheden als spelling controleren (sinejast, kinema) en eigenwijs doen worden de artikelen naar de centrale computer gestuurd alwaar een fijn lay-outprogramma met dito personeel aan het werk schiet. Een knutselteam trekt met hamer en sikkel dan het kniplokaal in om de laatste hand te leggen aan een nieuwe aflevering van dit bladje. Rond vijf uur 's nachts mag het nieuwe geesteskind naar de drukker.

Om dit alles in goede banen te leiden heeft men hier een hoofdredakteur rondlopen, die een redaktiesekretaris aan zijn zijde weet. Verder zijn er de kernredaktie en de vele medewerkers. En daar hadden we u nu niet voor geroepen. Want elk jaar weer heeft Veto jong bloed nodig. Bloed dat kan lay-outen, schrijven, fotograferen en nog vele andere dingen. We kunnen alle nuttige handen (mits mooi gevildje nageltes) gebruiken. Aarzelen om langs te komen staat gelijk met uw toekomst vergallen.

Jeroen Overstijns

De klassiekers

Opdat iedereen al een trainingsplan zou kunnen opstellen schenkt Sportraad ons een volledige lijst met data van haar klassiekers:

- **Op woensdag 6 oktober** is er de Sporthappening. Daar kan je gratis bekende maar ook minder bekende sporten uitproberen. Deze happening wordt georganiseerd in samenwerking met het Sportkomitee en gaat door in het Universitair Sportcentrum (Sportkot).

- **Van dinsdag 19 oktober tot woensdag 20 oktober** gaat de 24-urenloop door. Het sportkot krijgt dan gedurende 24 uren het uitzicht van een markt. Er zijn onder andere kraampjes met warme wijn, warme choko, pannenkoeken, ... en tussendoor blijven we lopen.

- **Voor de 26ste keer** zal de Studentenmaraton Antwerpen-Mechelen-Leuven plaatsvinden op **woensdag 10 november**. Lopen of stappen is mogelijk voor 42 km (Antwerpen) of 21 km (Mechelen). De kwartmaraton (10 km) kan je alleen lopen. De stappers mogen zelfs hun fantasie laten gaan en hun kilometers afleggen op rol-schaatsen, vliekied, met stootkar.

- **Op 25 november** wordt de Gasthuisberg weer beklommen in ploegen van drie om op je weg outwraakken, warenhuiskarretjes, kwistaks en dergelijke tegen te komen, de zogenaamde *Gasthuisberg trophy*. De aankomst is in de inkomhal van het Universitair ziekenhuis Gasthuisberg.

- **Sport zonder Grenzen** gaat door op **woensdag 15 december**. Voor de vierde maal bekampen studenten elkaar

op dit ludiek-sportieve evenement. Dit alles gebaseerd op het vroegere 'Spel zonder grenzen'.

- **Op donderdag 17 februari** worden de finales gespeeld van de *Interfakultaire Bekercompetitie* (IFB), dit wordt de IFB-finaledag genoemd. Sportraad organiseert namelijk vanaf december interfakultaire competities in allerlei disciplines (voetbal, volleybal, basketbal, handbal, minivoetbal, rugby, ...) voor zowel mannen als vrouwen.

Van **maandag 28 februari** tot en met **vrijdag 4 maart** wordt Leuven overspoeld met buitenlandse studenten voor het LISST (Leuven International Studenten Sport Tormooi). Studenten van verschillende nationaliteiten bekampen elkaar in minstens drie verschillende sporttakken: voetbal, volleybal en basketbal. De Leuvense kleuren worden verdedigd door de finalisten van het IFB.

Verder staat er onder andere een badmintontornooi op het programma, maar hierover verstrekken de sportverantwoordelijken van de verschillende fakulteiten later meer informatie. Ook zorgt Sportraad nog voor het uitlenen van truitjes (gratis, je hebt enkel je sportkaart nodig) en de financiering van kringaktiviteiten en duurdere sporten, om zo de sport democratischer te maken.

Wie wil meewerken of meer informatie zoekt kan sportraad bereiken op de Tervuursevest 101 in Beverlee of op het nummer 20.62.03.

(PG)

VETO zoekt MEDEWERKSTERS (V/M)

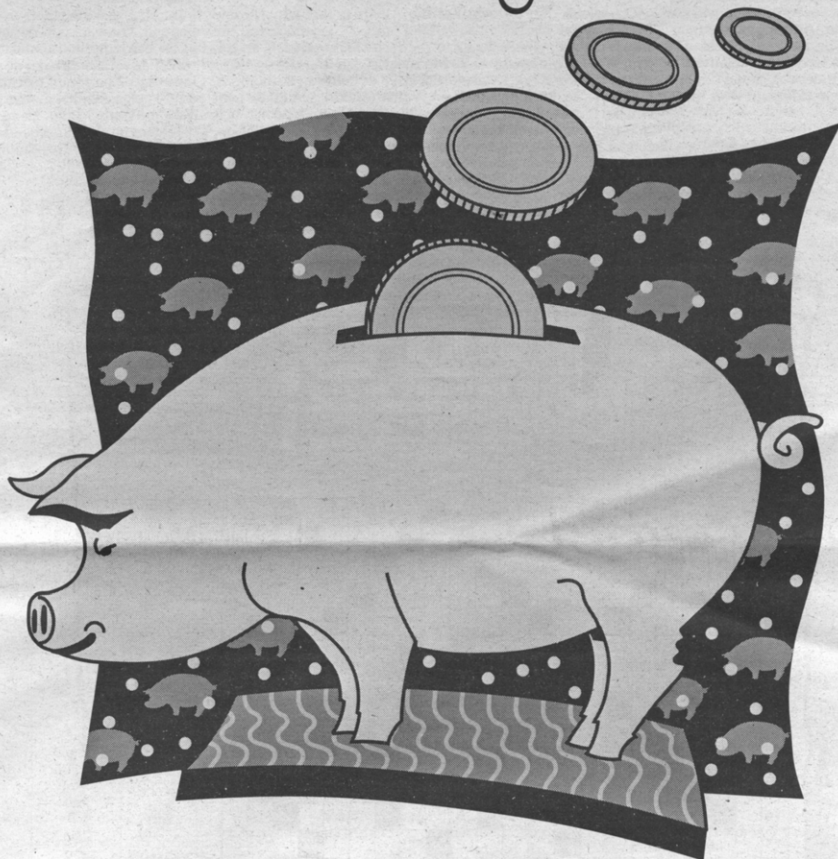
Jawel, ook Veto is nog steeds een mannenbastion. We wilden het eerst ook niet geloven, maar de statistiek leverde ons de onweerlegbare bewijzen. En die kunnen we u niet onthouden. In jaargang 17 waren tot onze ontsteltenis slechts 27% van onze medewerkers V's. Het jaar daarop steeg dat weliswaar tot 33%, maar vorig jaar daalde dat cijfer opnieuw tot 29%.

De strevers hadden deze paragraaf vorige pagina al zien aankomen. Veto zoekt nog steeds schrijfsters, fotografes, kartoenistes, DTP-sters en lay-outsters. Ons adres is bovendien hetzelfde als vorig jaar: 's Meiersstraat 5, gelijkvloers.

Goedgebouwde mannen zijn ook welkom. Liefst 's nachts. En met meloenen.

Een aandeel dat een leven lang rendeert

ACCO is een coöperatief en geeft aan zijn aandeelhouders korting. Voor slechts 1.250 BEF ben je aandeelhouder van ACCO en dat je leven lang. Het aandeel is immers geen lidkaart en hoeft dus niet elk jaar vernieuwd te worden. Met dit aandeel heb je meteen 15% korting op al je cursussen. Daarnaast geniet je eveneens 15% reductie op al je schrijfmateriaal, cursuspapier, labojassen en de overige 2.500 produkten van de papierhandel. Bovendien profiteer je van de speciale ACCO-acties in de boekhandel. Een ACCO-aandeel wordt dan ook terecht beschouwd als een noodzakelijk instrument voor de student. 87% van de huidige studenten is aandeelhouder. In zijn totaal telt ACCO momenteel 110.000 aandeelhouders. **En jij?**

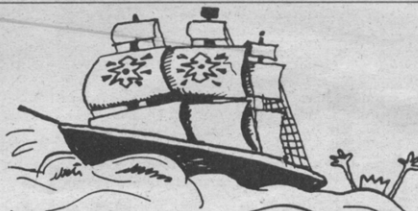

TIENSESTRAAT 134 - 136 • 3000 LEUVEN

Oost-Vlaanderen

Antwerpen

Limburg

De blijde intrede der provinciën

Koning Albert II wil met zijn gade Koningin Paola, de 8 provincies buiten Brabant met een bezoekje vereren. Hij wil hierbij echter niet willekeurig te werk gaan. Zo wil hij geen enkele provincie meer dan eens bezoeken om geen afgunst op te wekken, en wil hij na elke rondreis door hooguit 3 provincies even met zijn geliefde verpozen op het Koninklijk Paleis. Omdat Antwerpen de culturele hoofdstad van Europa is, besluit hij deze stad als eerste aan te doen. Hoe moet Koning Albert II zijn weg uitstippelen als u weet dat zelfs hij de aangeduide wegen moet volgen, en dat hij, als hij op het paleis terugkeert, dit op hetzelfde punt weer moet verlaten om zijn reis verder te zetten?

De verdeling van de 27 Harleys

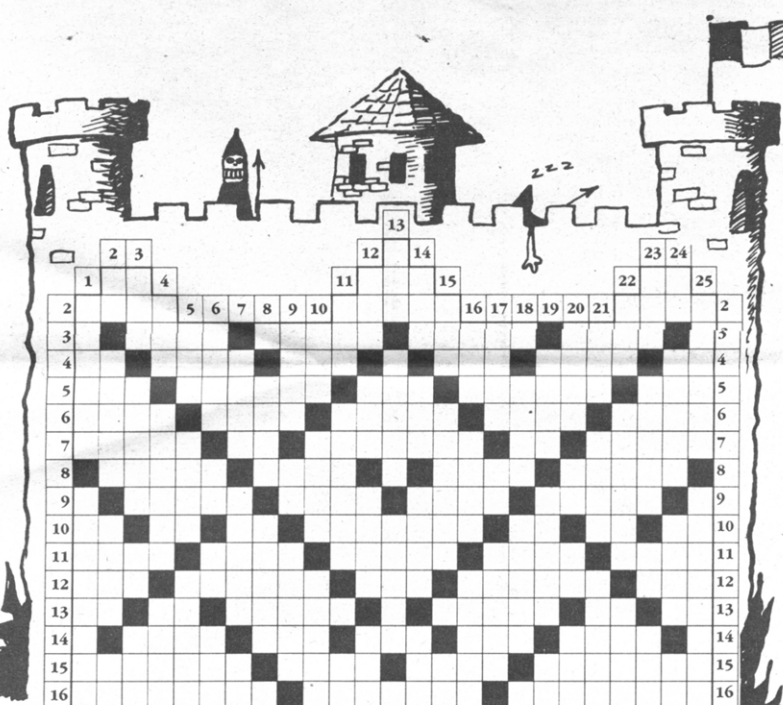
Op zekere dag bezoekt Koning Albert II met zijn Harley-Davidson het Westvlaamse verkooppunt. De eigenaar van het zaakje is echter enkele dagen tevoren schielijk overleden, en volgens zijn laatste wilsbeschikking moeten zijn 27 Harleys onder zijn 4 zonen verdeeld worden. Dirk krijgt de helft van de motoren, Karl 1 vierde, Billy 1 zevende en Walter (ondanks alles) de helft van dat laatste aantal. Aangezien 27 niet deelbaar is door 2, stelt zich hier een ernstig probleem. Hoe lost Koning Albert dit op, zonder hiervoor een motor uitte te moeten vijzen?

De drie Missionarissen

Om de vooruitgang een handje toe te steken stuurt Koning Albert II 3 potige missionarissen naar Limburg. Op een bepaald moment moeten ze een riviertje oversteken. Na lang zoeken vinden ze ergens langs de oever drie Limburgers die ze kunnen overhalen hen over te zetten voor enkele kogelpennen. Omwille van de schamelijkheid van hun bootje en de vermoede kannibalistische trekjes van de inheemse bevolking willen de missionarissen de overtocht zo regelen dat er nooit meer dan 2 personen tegelijk in het bootje plaats nemen, en dat ze op geen enkel moment op 1 van de oevers in de numerieke minderheid zijn. De personen in het bootje worden, als dit ergens aanlegt, meegerekend bij het aantal personen op de betreffende oever. Hoe geraken de missionarissen ongedeerd aan de overtoever?

West-Vlaanderen

Brabant

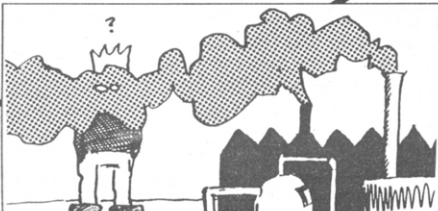
Luik

Horizontaal — 1 Familielid — Turkse eretitel — Europees eiland 2 Koninklijke sport — Wapen — Onbedekt 3 Plaats in een kerk — Kunstwerk — Geestelijke — Voorteken 4 Belgisch plaatsje — Godin die we in het oog dragen — Mager, flets — Bordes — Burcht — Een edelgas 5 Eenheid van arbeid — Afvallige — Sportattribuut — Spot — Mat 6 Russische mansnaam — Vogeltje — Plaats in Brabant — Plaatsje in West-Vlaanderen — Overtrek 7 Woonplaats — Zangnoot — Toewijzen — Plaatsje in Luxemburg — Verneemt 8 Krijgsmacht — Dierlijk produkt — Kaak — Koningin 9 Beetpakken — Vlot, vlug — Vervoermiddel — Beweegt op en neer 10 Aziatische rivier — Nikkel — Reeds — Eerbetoon — Pers. vnw. — Zoogdier — Zangnoot 11 Heilige — Koppel — Schenker — Voedingsmiddel — Grootmoedig 12 Oude Franse munt — Persoon die de diepte bepaalt — Dierenverblijf — Deftig kled — Boom 13 Rodium — Lengtemaat — Kenmerkend — Rijkelijk — Vervoermiddel — Neon 14 Koraleiland — Boom — Sportterm — Telwoord — Paradijs 15 Evenmens — Gekheid — Verbond — Onbevreesde 16 Cartoonist — Titel — Voorwerp gebruikt als feestverlichting — Voormalige grootmacht — Lichamelijk lijd.

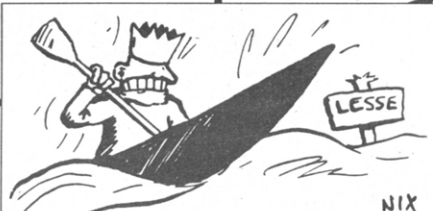
Vertikaal — 1 Vorstelijk verblijf — Afmeten van een hoeveelheid — Europese rivier — Muziekinstrument — Komponist — Noordfrans riviertje 3 Vogel — Aanbiddelijke wezens — Griekse letter — Water.

dier 4 Vrouwelijk dier — Staatshoofd — Kunstwerk 5 Zeezoogdier — Half — Onverhoeds 6 Roelspan — Zangnoot — Selenium — Zwart gesteente 7 Zangpartij — Volk dat behoort tot een bepaalde staat — Nummer 8 Diepe schotel — Bloem 9 Welvoeglijk — Kluitenbreker — Zeer talrijk 10 Sterk ijzerhoudende grond — Boom — Mannelijk dier 11 Razend — Onderricht — Bergplaats 12 Tenen mand — Oplossing waarin men een lichaam dompelt — Trots — Zoon van Noach 13 Scherpe kant van een mes — Huisbediende — Plaats in Brabant 14 Boom — Flinke trap — Jongensnaam — Kabel om een schip vast te leggen 15 Drinkschaal — Godendrank — Japans drama 16 Touw — Mansnaam — Vrouw en kinderen 17 Groen land — Verbruikt — Strijdgewoel 18 Lichaamsdelen — Stellig 19 Jammer — Eet — en drinkpartij — Manuscript 20 Eertijds — Europese rivier — Havenonderdeel — Griekse godin 21 Afgemat — Lichtende kring om de zon — Uitvoerder 22 Klein paard — Wellevende, vormelijke — Verlos uit hoge nood 23 Germaanse godin — Dwaalt — Lidwoord — Proef voorzichtig 24 Watergod — Uitroep van vreugde — Beweegt op en neer — Pers. vnw. 25 Bij voorkeur — De gemeenschappen van de bewoners van landen.

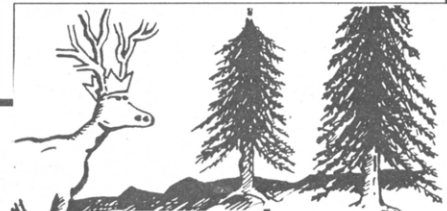
Door Filip De Keukeleere

Henegouwen

Namen

Luxemburg

U luistert naar Radio Scorpio Verdorie, de radio doet het niet meer

Stel: je wenst de burens eens een fijne middag te bezorgen door een flinke portie *death metal* door de muur te jagen. Of: je kan enkel vennoetschapsrecht blokken bij een avondvullend ritueel huwelijkslied uit Zuid-Oezbekistan. Of nog: je wil wel eens een dansje wagen terwijl je je brunch klaarmaakt. Dan kan je terecht bij een hoop radiostations, waarvan er één met beide voeten in het Leuvense studentenleven staat: Radio Scorpio. Want het trommelvlies wil ook wat.

In 1979 startte Vlaanderen tweede lokale zender na een Leuvense zolderkamer: Scorpio timmert nu dus al zo'n veertien jaar aan de weg. Radio-maken was in die tijd trouwens een echte rage: over heel het land schoten de amateurzenders als paddestoelen uit de grond. Op enkele uitzonderingen na schakelden al deze "piraten" reeds na zeer korte tijd over op commerciële radio. Door het uitzenden van reclameboodschappen hoopte men de stijgende kosten te kunnen dekken en in vele gevallen ook winst te maken.

Kiezels

Deze trend werd nog versterkt toen in de jaren tachtig bepaalde ketens (bijvoorbeeld Contact) de lokale stations opslokten. Het plaatselijke en spontane karakter van de zenders werd al vlug opgevoerd aan steeds grotere inkomsten door etereklame. Zo werd vrije radio wat het nu in de meeste gevallen is: slierten hits slechts onderbroken door brokjes reclame.

Ook Radio Scorpio werd gekonfronteerd met de verleiding op een meer commerciële wijze te gaan werken. Op die manier zou de financiële bevoegdheid een stuk groter worden. Interne strubbelingen rond deze kwestie leidden in 1982 tot de oprichting van een nieuw station: Radio Sinjaal, opgezet door eks-Scorpio-medewerkers. Scorpio zelf besloot door te gaan in de lijn die eerder uitgezet was, dus zonder publiciteit.

Intussen had de Vlaamse overheid al een beperkt wettelijk kader uitgewerkt om het nieuwe fenomeen van de vrije radio's in "goede banen te leiden", zoals dat dan heet. Dit bracht uiteraard verhoogde kosten met zich mee in verband met erkenningsaanvragen. Bovendien leken de zendmogelijkheden voor Scorpio in het bijzonder in het gedrang te komen. De Raad voor Niet-Openbare Radio's besloot immers dat Scorpio zijn frequentie moest delen met een ander station. Als reden werd aangehaald dat er onvoldoende verscheidenheid te bespeuren was in de programmering.

Dat is bijzonder vreemd, vermits Scorpio een zeer ruime muziekselectie brengt. Programmera's gaan tegenwoordig van klassieke over jazz tot reggae en grind core, en dat is nooit anders geweest. Scorpio is een station waar zeer gericht naar geluisterd wordt; de meeste programma's bestrijken één of enkele specifieke genres. De Raad bond dan ook in toen een groep Leuvense "prominenten" haar steun betuigde aan Radio Scorpio. Sinds twee jaar is de zender trouwens een erkend Netwerkproject: het ontvangt financiële steun van deze organisatie van etisch bankieren.

Scorpio zendt voltiids uit (dat wil zeggen van zeven uur 's ochtends tot middernacht) op FM 106. Uiteraard heeft de konsekwente weigering van publiciteit ook haar gevolgen voor de werking van de zender. Zo draait het station op vrijwilligers, wat de spontaniteit van het radio-maken uiter-

aard ten goede komt. Vrijwilligers kunnen instaan voor de samenstelling van een playlist voor non-stop-programma's, maar zij kunnen — na een stemtest — ook plaatsnemen achter de microfoon. Over het algemeen is het aanbod van vrijwilligers veel groter dan de nood: zo kunnen slechts ongeveer één op drie kandidaten ook effectief aan de slag. Hiervoor komt wel iedereen in aanmerking; ervaring is niet vereist.

Dit werken op vrijwillige basis hangt trouwens ook nauw samen met de grote verscheidenheid in de programmering. Vermits vaak gewerkt wordt met eigen muziekmaterial (uiteraard staat Scorpio wel in voor de apparatuur) resulteert dit in een grote specificiteit.

Het leeuwedeel van de inkomsten waarmee Scorpio haar werking financiert is afkomstig uit de zeer regelmatige Scorpio-party's. Ook voor volgend academiejaar zijn er twee fuiven per maand gepland: één op vrijdag en één op donderdag.

Markt

In de voor- en namiddag is er ruimte voor non-stop: dan komt wat men noemt "het betere rockwerk uit heden en verleden" aan bod. Op het middaguur is er muziek en informatie. De avond is voorbehouden voor specifieke programma's: veel muziek (tja, zowat alles), een flinke brok cultuur (strips, film, literatuur, dans en teater, ...) zowaar satirische en een hoop informatie over het leven in Leuven. Uitschieters kwa luisterfrequentie waren tijdens het vorige werkjaar de hitlijst

"Vunzige Vijftien" (samengesteld door Scorpio-medewerkers en vaak behoorlijk recent, om niet te zeggen vóór andere zenders), "Het Besloten Land" (strips en "Fuck! De radio is stuk!") (geen commentaar). Ook elk jaar goed voor ruime belangstelling is de Scorpio Top Honderd Aller Tijden, die samengesteld wordt aan de hand van ingezonden lijstjes.

Tijdens het academiejaar 1992-1993 realiseerde Scorpio in samenwerking met de Leuvense Wetenschapswinkel en het departement Kommunikatiewetenschappen van de KU Leuven een luisteraarsenquête. Die bestond uit twee delen: op de eerste plaats een vragenlijst en verder ook een serie diepte-interviews. Hoewel men erg voorzichtig moet zijn met de veralgemening van de resultaten (er kwamen slechts een honderdvijftig antwoordformulieren binnen en de verdeelpunten laten ook hun invloed gelden), zijn er toch wel wat aanwijzingen dat Scorpio (natuurlijk) vooral een jongerenradio is. Het luisterpubliek bestaat bovendien in grote mate uit studenten. Opvallend is verder dat de concurrent Studio Brussel is, gevolgd door Radio 1, en, op de derde plaats, Radio 3 (sic). Naar andere vrije radio's luisteren de respondenten niet of nauwelijks.

Stef Jansen *De precieze programmering van Radio Scorpio vind je in de folder die men bij de start van het academiejaar verspreidt, ondermeer aan het station en aan de Alma-restaurants. Kandidaat-medewerkers kunnen terecht op het volgende adres: Naamsstraat 96 (Arenberggebouw), tel. 22.23.10.*

Het Kronoskwartet in Leuven Wild van vioolmuziek

Kronos was in de oude mytologie een gluiperd, die zijn vader op een allesbehalve beleefde manier wist te onttronen en na een incestueuze relatie met zijn zus, vijf van zijn kinderen oprvat. Zijn zesde zoon was Zeus, die toevallig aan de eetlust van papa ontsnapte en na wat geharrewar grondlegger werd van de Griekse godendynastie. Op 14 september komt het Kronoskwartet naar Leuven, een strijkkwartet dat over de hele wereld een even markante reputatie geniet van oorspronkelijkheid als de oergod zelf.

Bij het woord strijkkwartet denken de meesten meteen aan een viertal gepondeerde heren die in pittelevier en met een hoge mate van vakmanschap hun wijzes presenteren voor een al even eksklusief publiek. Die wijzes worden dan meestal nog gebracht in de vorm van een welomlijnd programma met 18de of 19de eeuwse romantische aarden en hier en daar een stukje barok (of omgekeerd). De polsflag van de tijd — van het vandaag — klopt meestal maar heel zwakjes.

Afrika

Het Kronoskwartet bracht daar als trendsetter verandering in door de aktieradius van de klassieke kamermuziek radikaal uit te breiden met John Zorn en John Lurie (jazz-ekstravaganza), Schnittke en Jimi Hendrix (Purple Haze) tot de voor kamermuziek iets gebruikelijkere Charles Ives of Dimitri Sjostakovitsch. Ook de avantgardisten van de klassieke muziek van de laatste jaren worden zeker niet vergeten. Dit laatste is iets wat je over meer dan 99 procent van de hedendaagse ensembles niet kan zeggen, die vinden Mozart veel veiliger. In het spoor van Kronos volgden later pas ensembles zoals het Balanescu kwartet en het Quadro kwartet, die ook de gewoonte hebben om lang en intens met dezelfde hedendaagse componisten samen te werken.

Wat maakt dit Amerikaanse gezelschap van late dertigers, opgericht in

1973, zo anders dan de overige tienduizenden strijkkwartetten? Het eerste dat meteen opvalt is de waanzinnige combinatie van stijlen en muzikale achtergronden op één plaat, terwijl het toch nog een klassiek ensemble blijft dat "strijkmuzeiek speelt". Muzikale apartheid, culturele vooroordelen worden vanuit één van de meest geïnstitutionaliseerde culturele domeinen, de klassieke muziek, doorprikt. Voor hun concert te Leuven putten zij bijvoorbeeld uit de Afrikaanse Muziek. Het wordt een live-voorstelling van hun cd 'Out of Africa': de enige plaat vol Afrikaanse muziek die je in de platenwinkel onder de hoofding "kamermuziek" terugvindt.

Een ander voorbeeld is de cd 'Black Angels' waar ze op zestig minuten tijd eerst een snerpende Vietnamoorlog-hallucinatie van George Crumb vertolken, op een manier die bijna ondraaglijk scherp het hoge register van de viool uitperst. Enkele minuten later interpreteren ze het oorspronkelijk vokale 'spem in alium', een 15de eeuwse hofmeta dat een bijzondere oorlog van muzikale commentaar voorziet. Daarna begeleiden ze als achtergrondorkest een teurzag uit Roemenië. Deze compositie van Istvan Marta is geschreven en deels opgenomen in een nu verdwenen dorpe, tijdens het kommunistisch schrikbewind. Ietsje verder spelen ze tenslotte door enkele kleine technische manipulaties mee met Charles Ives. Op zich niet zo een groot nieuws, ware het niet dat de man reeds lange jaren dood is. De anti-oorlogskompositie

(foto Karel MC De Weert)

van Ives is een onbekend stukje dat men uit diens archieven opviste.

Het Kronoskwartet heeft in de loop van de jaren een wereldwijd netwerk van componisten uitgebouwd. Twee dozijn componisten staan in min of meer regelmatig contact met de groep die tot nu toe een tweehonderdalf premières speelde. Die componisten komen letterlijk van overal. Tijdens de concertreizen gebruikt het kwartet een deel van de vrije uren na een optreden om de componisten met een werkbezoek te overvallen.

Tango

Dit bijna permanent rondtrekken, spelen en discussiëren, gekombineerd met een brede visie op kunst maakt van het Kronoskwartet een kaleidoskoop vol 'wereldmuziek'. Het feit dat ze als kamerkwartet toch regelmatig teksten, zelfs Japanse, doorheen de muziek mengen, maakt het contrast met de meeste brave kamerkwartetten alleen maar groter.

Toch is het niet louter het naast elkaar zetten van niet zo voor de hand liggende muziek die Kronos zo bijzonder maakt. Het is het bewust spelen met contrasten die uiteindelijk toch geen contrasten blijken, maar verschillende uitingen van bepaalde universele gemoedstoestanden. In het geval van de cd 'Black Angels' zijn de vijf composities telkens een vrij expliciete commentaar van een componist op tirannie en onderdrukking, maar dan wel vanuit verschillende tijden. Wat het Kronoskwartet ook tot het hoogste van de moderne strijkkwartetten maakt is de harde 'no nonsense'-interpretatie van de muziek. Klischeematig zou men kunnen zeggen dat ze klassieke muziek spelen als rock, direct en met een gevoel voor grote volumeverschillen tussen pianissimo en forte.

In de marketing rond het kwartet wordt dit handig uitgespeeld en stelt men ze af en toe graag voor als een soort rockgroep die het toevallig met violen doet. Wat Nigel Kennedy nu met zijn Jimi Hendrix-toernee uit-

spookt deed Kronos al 10 jaar voordien, maar in meer weerspannige omstandigheden. Voor hun nieuwe muzikale explosies had de groep ook geruime tijd een eigen nationale A-radio Kronos-radiouitzending in de Verenigde Staten. Op die manier kon men makkelijker nieuwe componisten en hun werk aan de luisteraars voorstellen.

Eén van de laatste wapenfeiten van Kronos is het project met de onlangs gestorven tangogrootmeester Astor Piazzolla. Dit mondde uit in een cd met enkele vreemde en grillige tango's. Chris Ceustermans *Het Kronoskwartet komt op dinsdag 14 september naar de Aula Pieter De Somer om 20.00 uur. De kaarten kosten (he-laas!) minstens 500 frank. Het concert is een organisatie van het Festival van Vlaanderen.*

Tiensstraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

Het "groene" copy-center van Leuven. Gereceleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Placiatoren tot A3. Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doordierend. zat. 10 u. tot 17 u.

OLA!

• Vanaf nummer 2, dat dinsdag 28 september verschijnt, vind je op deze pagina wekelijks de agenda/valvas en de zoekertjes. In die laatste rubriek kan je korte berichtjes — bijvoorbeeld 'penn-

zak verloren, indien niet serieus gelieve zich te onthouden' — kwijt. • Eén restrictie: voor zoekertjes met een commercieel karakter vragen we 100 frank. Schandelijk, toch?!

JO MEUWISSEN

bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminars, evenementen, optredens, fuiven en TD's. LCD - VIDEOPROJEKTOREN DISCOBAR.

016/201.301

Andere film in Leuven: Het Vlaams Filmarchief "Laat de mensen iets zien dat van ons is"

Naast de twee commerciële bioskoopcomplexen — Studio en Supercity — zorgen enkele verenigingen voor een wenselijke aanvulling van dit bijwijken eenzijdige aanbod. De volgende Veto's leggen we ons oor te luisteren bij onder andere het Stuc en de fakulteitskringen maar eerst namen we een kijkje bij het Vlaams Filmarchief dat al in 1988 in Leuven in werking trad.

De Vlaamse film roept al gauw het beeld op van achterhaalde boerendrama's en platlandsromantiek. De Vlaamse eigenheid heeft inderdaad altijd centraal gestaan in de Vlaamse film, maar Vlaamse cineasten hebben zich aan meerdere genres gewaagd. Er waren de Antwerpse komedies in de naoorlogse periode, de verfilmingen van belangrijke romans in de jaren '50 en '60 en de hedendaagse stadsrealiteit met 'Brussels by night' als voortrekker. De laatste jaren komt de Vlaamse film ook in het buitenland al eens aan bod, met 'Wait until spring Bandini' en 'Daens' als meest in het oog springende voorbeelden.

In Leuven kan men elke woensdag enkele van die Vlaamse films leren kennen, in het zaaltje van het Vlaams Filmarchief. Men wordt er eveneens rondgeleid langs oude camera's, projectoren, 'zoetropes' en ander vreemds. Veto sprak met voorzitter Jos Hoeyberghs en sekretaris Paul Geens.

Veto: Waar kwam het idee voor een Vlaams Film-museum vandaan? In Brussel is er al een film-museum gevestigd dat zich tot doel stelt alle films te bewaren.

Jos Hoeyberghs: «Dat is gegroeit uit de Heverleese filmgroep, een amateursvereniging. Tien jaar geleden hield die een tentoonstelling over de geschiedenis van de film naar aanleiding van het vijftienjarige bestaan van de filmgroep. Dat gebeurde toen al in samenwerking met de stad Leuven. Omdat hier veel belangstelling voor was zijn wij met een voorstel aangekomen om een soort van permanente tentoonstelling te houden. Niet alleen een museum, maar ook ervoor zorgen dat de Vlaamse film bewaard en vertoond wordt.»

«Over de Vlaamse film hing een soort taboe. Niet bij de ouderen, want zij hebben zich vroeger kostelijk geamuseerd met deze films, maar voor de jeugd moest het iets zijn in een andere taal. Wat van Vlaanderen kwam kon niet goed zijn. Dat taboe heb ik willen doorbreken. Het zijn mischien geen klassiekers, geen cultureel hoogstaande films maar goede amusementsfilms. We zijn daar gedeeltelijk in geslaagd denk ik, alhoewel we nog altijd de grote massa van de studenten niet tot hier hebben kunnen halen.»

Robocop

«Het materiaal zoals camera's, lanterna magika en originele filmbanden, komt bijna allemaal uit privecollecties. Oorspronkelijk was dat uit de collectie van twee leden van de Heverleese filmgroep, maar doorheen de jaren hebben we van verschillende mensen — zowel filmmakers als particulieren — enorm veel materiaal gekregen. Vaak lagen die films jarenlang verwaarloosd in vochtige kelders en op zolders. We hebben nu al zo'n tweeduizend titels verzameld.»

Veto: Welke criteria worden gehanteerd om te bepalen of iets een Vlaamse film is of niet? Vaak is dat niet helemaal duidelijk: buitenlandse ko-producties, engelstalige films met een Vlaamse akteur of regisseur, 'Wait until spring Bandini' bijvoorbeeld.

Hoeyberghs: «Het is voor ons ook moeilijk om die criteria juist te bepalen. We hebben onze grens hier zeer ruim gelegd. Het zijn niet alleen de Vlaamse maar ook de Nederlandse films die we bewaren. Ook moeten we regelmatig uitwijken naar de Belgische film in het algemeen omdat vele films Vlaams-Waalse koprodukties zijn. Soms gaat het nog verder. Neem bijvoorbeeld 'Traffic' van Tati, een Frans regisseur. Die film is gemaakt in samenwerking met Nederland. Dan zijn we dus verplicht om ook die film bij te houden. Uiteindelijk hebben we dan gezegd: van het ogenblik dat er een Vlaming of een Nederlander bij betrokken is, houden we hem bij. Ook bijvoorbeeld dus 'Robocop' van Paul Verhoeven, een Amerikaanse film van een Nederlands regisseur of 'Flesh and Blood' met Rutger Hauer.»

Veto: Er wordt wel eens vreemd gekeken naar de afiche van de films die gedraaid worden, waar 'De troetelbeertjes in wonderland' vredig naast 'Turks fruit' staat. Wordt alles dat het museum bezit ook gedraaid?

Hoeyberghs: «Wat we hebben draaien we. Dat betekent: een aantal films niet omdat die eigenlijk niet interessant zijn voor het publiek. Zo zitten we met een heel aantal Daska-films van Gent. Dat zijn films die gemaakt zijn in opdracht van bepaalde fabrieken, olieproducenten en dergelijke. Ik zie niet in dat we dat op het programma zouden kunnen zetten. We kunnen rond zulke films bijvoorbeeld wel eens een retrospectieve organiseren, met documentaire, joernaals met regionaal nieuws, aktualiteiten die men vroeger in de cinema's draaide. Zo zouden we bijvoorbeeld ook eens kunnen kijken wat we hebben aan beelden van de koning en hiermee een retrospectieve samenstellen.»

Veto: Leuven was de tweede Belgische stad, na Brussel, waar in 1895 reeds films vertoond werden. Toch was er van een Vlaamse filmproductie de volgende jaren nog geen sprake. Zijn er nog Vlaamse stille films in het bezit?

Hoeyberghs: «De eerste films die hier gedraaid werden — in wat toen nog het scheikundig instituut was in de Naamsestraat — waren Franse films van de filmpioniers Lumière. Vlaamse films waren er inderdaad niet zoveel. We hebben er enkele in ons bezit, maar die kunnen we niet draaien omdat ze op brandbaar materiaal staan. En er is veel geld nodig om die over te zetten op niet-brandbaar materiaal. Veel van die oude films zijn gewoon vernietigd. Men moest speciale bunkers bouwen om ze in te bewaren en daar had men het geld niet voor.»

Veto: Een van de eerste klankfilms was dan 'De Witte', meteen één van de hoogpunten in de Vlaamse filmgeschiedenis. Regisseur Jan Vanderheyden en zijn vrouw Edith Kiel zetten later nog meer dan dertig films op hun naam. Kunnen zij beschouwd worden als baanbrekers in de toenmalige filmwereld?

Hoeyberghs: «In het kader van de Belgische filmgeschiedenis is Jan Vanderheyden zeker één van de belangrijkste regisseurs geweest. Hij en zijn vrouw zijn belangrijk omdat zij films maakten voor het volk. Zij waren de voorlopers van de huidige programmatie van VTM. Zij kregen enerzijds enorm veel kritiek, maar haalden anderzijds heel hoge kijkcijfers. Ik vind dat men geen films moet maken voor zichzelf, maar voor de mensen die er komen naar kijken. Als Jan Vanderheyden al zijn films heeft kunnen maken zonder één frank betoelaging, dan vind ik dat bewonderenswaardig. Nu zijn er nog soms films die hierin slagen: men maakt films voor een groot publiek en dat publiek betaalt de kosten.»

Veto: Maar dan zijn er toch ook nog kleinere groepen die in aantal niet verwaarloosbaar zijn en op deze manier niet aan hun trekken komen?

Hoeyberghs: «Als dat kleine publiek dan andere films wil zien, dan moet het daarvoor dan maar 1000 frank betalen in plaats van 150.»

Veto: Dat vind ik niet erg democratisch, zij worden als het ware gestraft omdat hun smaak afwijkt.

Hoeyberghs: (lacht) «Die reactie had ik wel verwacht.»

Veto: Het volke aspect van die vroege films was inderdaad kenmerkend. Zij werden meestal in het — veelal Antwerpse — dialect gedraaid.

Hoeyberghs: «Ja, dat sprak natuurlijk aan bij de bevolking. Er is een tijd geweest op televisie dat het dialect verbannen werd. Dat mocht niet, dat kon niet. Maar nu is VTM daar bijvoorbeeld terug mee bezig. Ik vind niet dat je dat kan uitschakelen, dat is een stuk van ons patrimonium.»

Veto: Maar vormde dat anderzijds geen inperking van het afzetgebied?

Hoeyberghs: «Natuurlijk, maar anderzijds bleek dat toch goed mee te vallen. Limburg ging heel goed (voor de Antwerpse producties, nvdr) Oost-Vlaanderen ook en volgens Edith Kiel werden de films in West-Vlaanderen toch ook goed onthaald.»

Boerenjongens

Veto: Daarna kwam een periode dat veel romans verfilmd werden, vooral boerenromans dan. Dat is ook een veelgehoorde kritiek op de Vlaamse film: weinig modeme films, weinig binding met de hedendaagse realiteit.

Hoeyberghs: «Ik vind dat niet helemaal juist. Wij leven in een klein land waar een dertig jaar geleden nog enorm veel boerenmensen waren. Wat doet een Vlaamse cineast: laten zien hoe de mensen hier leefden. De cowboy-films uit Amerika, dat zijn toch ook gewoon boerenfilms, met koeien en paarden en boerenjongens? Wat laten de Amerikanen zien: hun manier van leven. Laat de mensen iets zien dat van ons is.»

«Eén van de prachtigste films vind ik 'Zaman', een film die enerzijds wel invloed van Amerikaanse films heeft ondergaan, maar anderzijds toch typisch Antwerps blijft, met een echt Vlaams verhaal, een gebeurtenis rond de Antwerpse haven. 'Langs de kade' heeft dat ook. Het is typisch Vlaams, maar toch zit er ook iets in van de anderen.»

«Ik vind: verschillende films worden gemaakt voor verschillende doelgroepen, en kunnen dus in hun genre allemaal goed zijn. Wat ik jammer vind, is dat sommige mensen dat niet willen toegeven. Neem nu het voorbeeld van Dallas. Bijna niemand durfde toegeven dat hij eernaar

keek, maar toch wisten ze allemaal waar het over ging. Waarom zou ik niet toegeven dat dat een ontspannende functie kan hebben? Als ik dan een imbeciel genoemd wordt, dan is dat maar zo.»

Budget

Veto: Hoe is de verhouding tussen film en televisie in Vlaanderen eigenlijk? Is er veel samenwerking tussen die twee?

Hoeyberghs: «Nee, en dat is een heel spitte zaak. Een betere samenwerking zou er voor kunnen zorgen dat heel wat meer mensen uit de filmscholen aan het werk zouden kunnen gaan. Men had de 'Made in Vlaanderen' films gemakkelijk kunnen aanpassen voor de bioskoop. Maar de BRT had altijd een monopolie en voldoende geld en voelde zich bijgevolg niet geroepen om met zulke dingen te experimenteren.»

Veto: Maar er zijn nog andere mogelijkheden om aan geld te komen. Zo voorzien zowel het ministerie van economische zaken als dat van cultuur in een subsidie. Heeft dat de Vlaamse film geen belangrijke duw gegeven?

Hoeyberghs: «Wel, mijn idee over subsidies is misschien nogal eigenaardig. Ik zou durven zeggen dat men subsidies in veel gevallen gewoon zou moeten afschaffen. Ik heb het nu niet alleen over film. Men zou dan op een andere manier gaan werken.»

«Een subsidie zou er vooral moeten zijn om organisaties op te starten. Het is heel moeilijk om bepaalde dingen van de grond te krijgen. Voor een bepaalde tijd zouden dingen die de overheid belangrijk vindt voor de gemeenschap dus zeker gesteund moeten worden. Na een aantal jaar zou dat dan op zichzelf moeten kunnen bestaan.»

Veto: Maar kan het filmmuseum zelf wel bestaan zonder subsidies?

Hoeyberghs: «Ja, als wij mochten doen wat wij willen, ik geloof van wel. Het allerbelangrijkste is dat men mensen heeft die echt in de zaak geloven, en op spontane wijze meewerken. Van zo'n mensen krijgt men het meeste inzet.»

Veto: Maar wat dan met het experimentele, de nieuwe dingen die op een bepaald moment nog geen groot publiek bereiken omdat ze te veel konventies doorbreken, de films van Orson Welles zijn hier misschien een voorbeeld van

Hoeyberghs: «Hier zie ik een belangrijke rol voor de filmscholen. Zij hebben wel een groot budget nodig omdat hier geleerd moet worden. Ik ben er zelfs voorstander van dat de opleiding verlengd wordt en misschien zelfs bezoldigd opdat hier nieuwe dingen kunnen uitgetoetst worden.»

Veto: Met Daens leeft de Vlaamse film een beetje in een suksesroes. Maar had die film gemaakt kunnen worden zonder sponsoring?

Paul Geens: «Nee, zeker niet. Aan het maken van Daens is trouwens een jarenlange strijd vooraf gegaan. Niemand zag graten in zo'n ouderwets onderwerp. En met de oorspronkelijke regisseur Robbe De Hert zag men dat zeker niet zitten: een socialist die een film maakt over Daens.»

Hoeyberghs: «Er bestaat nog zo iets als prive-sponsoring, wat in Amerika algemeen wordt toegepast, maar dat lijkt hier in Vlaanderen niet te kunnen.»

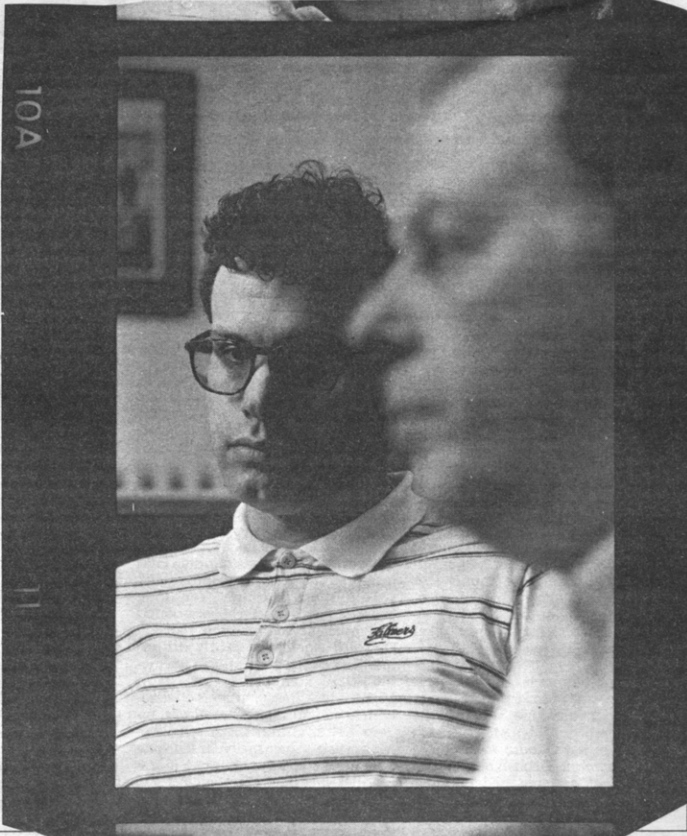
Geens: «Zelfs niet voor een commerciële film met Gaston en Leo. Die waren naar een olliemaatschappij gegaan voor sponsoring. Ze kregen als antwoord dat het niet is omdat Gaston en Leo aan een bepaald tankstation gaan tanken dat heel België dat daarom gaat doen, wat aantoonde dat de bedrijven in deze vorm van reclame dus niet geloven.»

Kijkcijfers

Veto: Om even terug te komen op het filmarchief. Wordt er op dezelfde manier verdergewerkt of komt er uitbreiding, bijvoorbeeld door een nauwere samenwerking met het Koninklijk Filmarchief in Brussel?

Hoeyberghs: «Onze relatie met het archief in Brussel is helaas verre van optimaal. En dat is vooral een kwestie van subsidiëring. Met de splitsing in gemeenschappen zullen zij van de Vlaamse gemeenschap geen subsidiëring meer kunnen krijgen, en komen zij dus zonder geld te zitten. Zij vreessen dat wij zo zouden uitgroeien dat de Vlaamse Gemeenschap aan ons geld zou geven. Wij zouden nochtans op een goede manier kunnen samenwerken, waarbij zij ook mee zouden kunnen profiteren van onze subsidies. Het gaat er hier uiteindelijk toch om films te bewaren en niet geld te verzamelen.»

Karen De Poeter

(foto Karel De Weerd)